

ЗАКОН

О ЈАВНО-ПРИВАТНОМ ПАРТНЕРСТВУ И КОНЦЕСИЈАМА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се: услови и начин израде, предлагања и одобравања пројеката јавно-приватног партнерства; одређују субјекти надлежни, односно овлашћени за предлагање и реализацију пројеката јавно-приватног партнерства; права и обавезе јавних и приватних партнера; облик и садржина уговора о јавно-приватном партнерству са или без елемената концесије (у даљем тексту: јавни уговор) и правна заштита у поступцима доделе јавних уговора; услови и начин давања концесије, предмет концесије, субјекти надлежни, односно овлашћени за поступак давања концесије, престанак концесије; заштита права учесника у поступцима доделе јавних уговора; оснивање, положај и надлежност Комисије за јавно приватно партнерство, као и друга питања од значаја за јавно-приватно партнерство, са или без елемената концесије, односно за концесију.

Примена закона

Члан 2.

На сва улагања средстава у јавној својини у заједничко привредно друштво са приватним партнером, примењују се одредбе овог закона, као и одговарајуће одредбе закона којим се уређује јавна својина.

На јавно-приватна партнерства која се спроводе у складу са посебним правилима поступка међународних организација, примењују се одредбе овог закона, осим одредаба које се односе на поступак доделе јавних уговора.

Члан 3.

Овај закон се не примењује на јавно-приватна партнерства, са или без елемената концесије, ако би:

- 1) успостављање јавно-приватног партнерства захтевало стављање на увид информације чије би откривање угрозило безбедност Републике Србије;
- 2) се то партнерство заснивало на међународним уговорима које је Република Србија закључила са једном или више држава ради заједничког спровођења или коришћења пројеката;
- 3) предмет тог партнерства била експлоатација јавне телекомуникационе мреже, односно пружање телекомуникационих услуга.

Дефиниције

Члан 4.

Поједини изрази који се употребљавају у овом закону имају следеће значење:

1) **пројекат јавно-приватног партнерства** јесте пројекат који се израђује, предлаже, одобрава и спроводи по неком од модела јавно-приватног партнерства и чини низ међусобно повезаних активности, које се одвијају одређеним редоследом, ради постизања дефинисаних циљева, у оквиру одређеног временског периода и одређених финансијских средстава, а који је у складу са овим законом одобрен као пројекат јавно-приватног партнерства, са или без елемената концесије.

2) **уговорно јавно-приватно партнерство** је јавно-приватно партнерство у којем се међусобни однос јавног и приватног партнера уређује уговором о јавно-приватном партнерству.

3) **јавни уговор** је уговор о јавно-приватном партнерству са или без елемената концесије, закључен у писаном облику између јавног и приватног партнера, односно јавног или приватног партнера и друштва за посебне намене, којим се у циљу реализације пројекта јавно-приватног партнерства, уређују међусобна права и обавезе уговорних страна.

4) **институционално јавно-приватно партнерство** је јавно-приватно партнерство засновано на односу између јавног и приватног партнера као оснивача, односно чланова заједничког привредног друштва, које је носилац реализације пројекта јавно-приватног партнерства.

5) **јавна инфраструктура** је објекат који се јавно користи односно који се ставља на располагање ради коришћења или добробити јавности (или групе лица или субјеката којој се може слободно приступити и која је унапред дефинисана само у апстрактном смислу) у било којем сектору јавних услуга или привреде.

6) **друштво за посебне намене** (у даљем тексту: ДПН) је привредно друштво које може основати приватни, односно јавни партнер за потребе закључења јавног уговора, односно за потребе реализације пројекта јавно-приватног партнерства.

7) **јавно тело** је:

(1) државни орган, организација, установа и други директни или индиректни корисник буџетских средстава у смислу закона којим се уређује буџетски систем и буџет, као и организација за обавезно социјално осигурање;

(2) јавно предузеће;

(3) правно лице које обавља и делатност од општег интереса, уколико је испуњен неки од следећих услова:

- да више од половине чланова органа управљања тог правног лица чине представници јавног тела;

- да више од половине гласова у органу тог правног лица имају представници јавног тела;

- да јавно тело врши надзор над радом тог правног лица;

- да јавно тело поседује више од 50% акција, односно удела у том правном лицу;

- да се више од 50 % финансира из средстава јавног тела.

(4) правно лице основано од јавног тела, а које обавља и делатност од општег интереса и које испуњава најмање један од услова из тачке 7) подтачка (3) овог члана.

8) **јавно предузеће**, у смислу овог закона, је свако предузеће, односно привредно друштво на које јавно тело може непосредно или посредно вршити доминантан утицај на основу власништва над њим, на основу финансијског удела у њему или на основу правила којима је уређено. Сматра се да доминантан утицај јавног тела постоји када ти субјекти, непосредно или посредно, у односу на неко предузеће, односно привредно друштво:

(1) поседују већину уписаног капитала или

(2) контролишу већину гласова по основу акција које је издало то предузеће, односно привредно друштво или

(3) могу именовати више од половине управног, пословодног или надзорног органа тог предузећа, односно привредног друштва.

9) **јавни партнер** је једно или више јавних тела, односно правно лице које је, у складу са овим законом надлежно за давање концесије, које са приватним партнером или ДПН закључује јавни уговор, или једно или више јавних тела које је са приватним партнером повезано чланством у заједничком привредном друштву.

10) **приватни партнер** је физичко или правно лице, домаће или страно, са домаћим или страним учешћем или без њега, или конзорцијум једног или више таквих физичких или правних лица која су одабрана у поступку јавне набавке или поступку давања концесије и који са јавним партнером закључује јавни уговор, или у ту сврху оснива ДПН, или са јавним партнером оснива заједничко привредно друштво.

11) **поступак избора приватног партнера** је поступак јавне набавке у складу са законом којим се уређују јавне набавке или поступак давања концесије у складу са овим законом.

12) **концесиона накнада** је накнада коју плаћа концесионар или концедент, у складу са јавним уговором који уређује концесију.

13) **регистар јавних уговора** је јединствена електронска база података која служи за евидентирање и праћење јавних уговора који се, у складу са овим законом спроводе на територији Републике Србије.

14) **одлука о избору најповољније понуде** је акт који доноси јавно тело, након оцене пристиглих понуда за доделу јавног уговора, а у складу са конкурсном документацијом и критеријумима за избор најповољније понуде.

15) **понуђач** је правно или физичко лице које је доставило понуду у поступку јавне набавке за доделу јавног уговора, односно у поступку за давање концесије.

16) **републичка комисија** је Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки образована у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

17) **самоиницијативни предлог** означава предлог заинтересованог лица надлежном јавном телу за спровођење, односно реализацију пројекта јавно-приватног партнерства са или без елемената концесије, који се не подноси као одговор на јавни позив наручиоца у оквиру поступка доделе јавног уговора.

18) **саветник** је једно или више правних, односно физичких лица која поседују специјалистичка знања неопходна за припрему, уговарање и реализацију пројекта јавно-приватног партнерства.

19) **писани или у писаном облику** значи свако писмено које се састоји од речи или бројчаних износа који се могу читати, умножавати и накнадно слати. Такво писмено може укључивати податке који се преносе и чувају у електронској форми.

20) **подносилац захтева** је учесник у поступку који подноси захтев за заштиту права.

Начела јавно-приватног партнерства и концесија

Члан 5.

Уређивање услова, начина и поступка закључивања јавних уговора, заснива се на следећим начелима: заштите јавног интереса, ефикасности, транспарентности, једнаког и правичног третмана, слободне тржишне утакмице, пропорционалности, заштите животне средине, аутономије воље и равноправности уговорних страна.

Приликом спровођења поступка давања концесија, давалац концесије дужан је да, у односу на све учеснике у поступку, поред начела из става 1. овог члана, примењује и начело слободе кретања робе, начело слободе пружања услуга, начело забране дискриминације и начело узајамног признавања.

Начела из овог члана користе се за тумачење одредаба овог закона.

Садржина начела

Члан 6.

Начело заштите јавног интереса обухвата обавезу јавног тела да при остварењу права приватних лица води рачуна да остварење тих права није у супротности са законом дефинисаним јавним интересом.

Начело ефикасности обухвата обавезу да се поступак закључења јавног уговора и избора приватног партнера спроводи у роковима и на начин прописан овим законом и законом којим се уређују јавне набавке, са што мање трошкова везаних за поступак.

Начело транспарентности обухвата обавезу оглашавања намере закључења јавног уговора са или без елемената концесије, могућност понуђача да изврши увид у податке о спроведеном поступку доделе јавног уговора и сл.

Начело једнаког и правичног третмана обухвата забрану дискриминације по било ком основу између учесника у поступку доделе јавних уговора и избора приватног партнера, као и обавезу да учесници у поступку избора приватног партнера, имају потпуне и тачне информације о поступку, стандардима и критеријумима за избор приватног партнера.

Ниједан од учесника у поступку избора приватног партнера, не може имати предност над осталима у погледу времена, информација и приступа органима и лицима надлежним за поступак доделе јавног уговора. Одлуке се морају доносити на основу унапред објављених и објективних критеријума, и морају се са образложењем доставити сваком учеснику у поступку избора.

Начело слободне тржишне утакмице обухвата забрану ограничавања утакмице између учесника и обавезу прихватања свих учесника са одговарајућим техничким, финансијским и другим стручним квалификацијама.

Начело пропорционалности подразумева да свака мера предузета од стране државног органа, односно другог лица, мора бити минимално потребна и у сразмери са јавним интересом који се таквом мером настоји заштитити.

Начело заштите животне средине обухвата начела дефинисана законом којим се уређује заштита животне средине као што су: начело интегралности, начело превенције и предострожности, начело очувања природних вредности, одрживог развоја, начело одговорности загађивача и др.

Начело аутономије воље обухвата слободу уговорних страна да у складу са овим законом, законом којим се уређују облигациони односи и другим прописима и добрим пословним обичајима, међусобна права и обавезе уреде по својој вољи.

Начело равноправности уговорних страна, подразумева да се узајамни односи субјеката у јавном уговору заснивају на њиховој једнакости и равноправности њихових воља.

II. ЈАВНО-ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО

1. Појам јавно-приватног партнерства

Члан 7.

Јавно-приватно партнерство (у даљем тексту: ЈПП), у смислу овог закона, јесте дугорочна сарадња између јавног и приватног партнера ради обезбеђивања финансирања, изградње, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктурних и других објеката од јавног значаја и пружања услуга од јавног значаја, које може бити уговорно или институционално.

Битни елементи јавно-приватног партнерства односе се на:

1) предмет ЈПП, који не може бити искључиво комерцијално коришћење добра у општој употреби или другог добра;

2) облик ЈПП које може бити институционално ЈПП или уговорно ЈПП, или као концесија која представља посебан облик ЈПП у складу са овим законом;

3) обавезу приватног партнера да од јавног партнера преузме пројектовање, изградњу, односно реконструкције јавне инфраструктуре, односно објекта од јавног значаја, као и одржавање јавне инфраструктуре, односно обављање услуга од јавног значаја, са једном или више обавеза као што су: финансирање, управљање и одржавање, у циљу пружања услуга од јавног значаја крајњим корисницима из оквира надлежности јавног партнера, или у циљу обезбеђивања неопходних предуслова јавном партнеру за пружање услуга од јавног значаја из оквира његових надлежности, или пружање услуга од јавног значаја из оквира надлежности јавног партнера крајњим корисницима;

4) делимично или потпуно финансирање пројекта ЈПП од стране приватног партнера;

5) могућност јавног партнера да приватном партнеру за преузете обавезе изврши преношење одређених стварних права или да му додели концесију или да му за преузете обавезе врши плаћање у новцу;

6) преузимање одговорности сваког партнера за ризик којим може на бољи начин да управља, односно на који може да утиче, или се ризици деле у избалансираним односу, све у циљу оптималног управљања ризиком током трајања пројекта ЈПП, уз коришћење управљачких, техничких, финансијских и иновативних способности приватног партнера, као и унапређењем размене вештина и знања између јавног и приватног партнера;

7) могућност јавног партнера да приватном партнеру дозволи да обавља комерцијалну делатност у оквиру реализације пројекта ЈПП, само у

случају да на други начин није могуће обезбедити потребан ниво исплативости реализације пројекта јавно-приватног партнерства и повраћај уложених средстава.

У случају из става 1. тачка 5) овог члана када јавни партнер преноси одређена стварна права приватном партнеру, врши се забележба у регистру у коме се воде подаци о непокретности и правима над њима, да су та права пренета у сврху реализације јавног уговора.

2. Облици ЈПП

2.1. Уговорно ЈПП

Члан 8.

Међусобна права и обавезе у реализацији пројекта ЈПП, са или без елемената концесије, уговорне стране уређују јавним уговором, чија је садржина прописана чланом 46. овог закона.

Јавним уговором којим се даје концесија уређују се права и обавезе даваоца концесије и концесионара у складу са одредбама овог закона и одредбама посебних прописа којима се уређује област из које је предмет концесије.

На питања која се односе на јавне уговоре, а која нису посебно уређена овим законом, примењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи.

2.2 Институционално ЈПП

Члан 9.

Институционално ЈПП се заснива на односу јавног и приватног партнера као чланова заједничког привредног друштва које је носилац реализације пројекта ЈПП, при чему се тај однос може заснивати на оснивачким улозима у новооснованом привредном друштву или на стицању власничког удела, односно докапитализацији постојећег привредног друштва.

Оснивачка и управљачка права уређују се слободно између чланова ДПН у складу са законом којим се уређује положај привредних друштава.

Јавно тело покреће поступак избора приватног партнера на начин прописан одредбом члана 26. овог закона, односно прописан одредбама овог закона којима се уређује поступак давања концесије, примењујући критеријуме из члана 21. овог закона.

Након спроведеног поступка избора приватног партнера, јавно тело и одабрани приватни партнер закључују уговор о оснивању заједничког привредног друштва из члана 15. овог закона, а у сврху реализације пројекта ЈПП.

На садржину уговора из става 4. овог члана примењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи и закона којима се уређује положај привредних друштава.

На заједничко привредно друштво из члана 15. овог закона примењују се одредбе закона којим се уређује оснивање и пословање привредних друштава, као и одредбе уговора о оснивању из става 5. овог члана.

На располагање уделима или акцијама у заједничком привредном друштву на начин на који је уговорено његовим оснивачким актима, не примењује се закон којим се уређује приватизација (put и call опција).

Одредбе овог закона којима се уређује регистрација јавних уговора и надзор над њиховом реализацијом, примењују се и на јавне уговоре о институционалном ЈПП.

3. Концесија

3.1. Појам

Члан 10.

Концесија, у смислу овог закона, јесте уговорно ЈПП са елементима концесије у коме је јавним уговором уређено комерцијално коришћење природног богатства, односно добра у општој употреби која су у јавној својини или обављања делатности од општег интереса, које надлежно јавно тело уступа домаћем или страном лицу, на одређено време, под посебно прописаним условима, уз плаћање концесионе накнаде од стране приватног, односно јавног партнера, при чему приватни партнер сноси ризик везан за комерцијално коришћење предмета концесије.

Концесија за радове, у смислу овог закона је уговорни однос истоветан уговору о јавној набавци којим се врши набавка радова у складу са законом којим се уређују јавне набавке, осим чињенице да се накнада за јавне радове састоји или од самог права на комерцијално коришћење изведених радова или од тог права заједно са плаћањем.

Концесија за услуге, у смислу овог закона је уговорни однос истоветан уговору о јавној набавци услуга у складу са законом којим се уређују јавне набавке, ако се накнада за пружене услуге састоји или од самог права на комерцијално коришћење, односно пружање услуга или од тог права заједно са плаћањем.

3.2. Предмет концесије

Члан 11.

Концесија се може дати ради комерцијалног коришћења природног богатства, односно добра у општој употреби која су у јавној својини или обављања делатности од

општег интереса, а нарочито:

- 1) за истраживање и експлоатацију минералних сировина и других геолошких ресурса;
- 2) за коришћење вода;
- 3) за поједине делатности унутар заштићених подручја природе, као и за коришћење других заштићених природних богатстава;
- 4) у области енергетике;
- 5) за луке;
- 6) за јавне путеве;
- 7) за јавни превоз;
- 8) за аеродроме;

- 9) у области спорта и образовања;
- 10) на културним добрима;
- 11) за комуналне делатности;
- 12) у области железница;
- 13) за комерцијално коришћење жичара;
- 14) у области здравства;
- 15) у области туризма;
- 16) и другим областима.

Осим питања поступка, сва друга питања од значаја за давање концесија за поједину област или делатност из става 1. овог члана могу се уредити посебним законом којим се уређује та област или делатност.

4. Јавни партнер

4.1. Јавно тело и његова овлашћења

Члан 12.

Јавна тела имају право да самостално покрену поступак реализације пројекта ЈПП из своје надлежности.

Јавна тела имају право да закључују јавне уговоре са свим правним или физичким лицима, као и да закључују споредне или повезане споразуме.

4.2. Јавно тело као давалац концесије-концедент

Члан 13.

Јавно тело има право да самостално покрене поступак реализације пројекта ЈПП са елементима концесије за коришћење природног богатства, односно добра у општој употреби или обављања делатности од општег интереса из своје надлежности.

Давалац концесије може бити:

- 1) Влада, у име Републике Србије када су јавна тела и предмет концесије у надлежности Републике Србије,
- 2) Влада аутономне покрајине, у име аутономне покрајине када су јавна тела и предмет концесије у надлежности аутономне покрајине;
- 3) скупштина јединице локалне самоуправе, када су јавна тела и предмет концесије у надлежности јединице локалне самоуправе,
- 4) јавно предузеће, односно правно лице овлашћено посебним прописима за давање концесије.

5. Приватни партнер

5.1. Правно и физичко лице

Члан 14.

Учесник у поступку доделе јавног уговора може бити свако домаће или страно физичко, односно правно лице.

Групе привредних субјеката могу подносити понуде или наступати као учесници у поступку. Јавна тела не морају тражити од ових група лица да имају одређену правну форму како би учествовала у поступку.

Од свих учесника у поступку чија је понуда оцењена као најповољнија мора се захтевати одређена правна форма по додели јавног уговора.

5.2. Друштво за посебне намене

Члан 15.

ДПН се обавезно оснива ради реализације јавног уговора и може учествовати искључиво у спровођењу пројекта ЈПП у чију сврху је основано, осим ако предлогом пројекта ЈПП, односно концесионим актом није другачије одређено.

ДПН се оснива у складу са одредбама закона којим се уређује положај привредних друштава.

5.3. Конзорцијум као учесник у поступку доделе јавног уговора

Члан 16.

Формирање конзорцијума ради учешћа у поступку доделе јавног уговора дозвољено је осим ако јавно тело које спроводи поступак из објективних разлога изричито не предвиди другачије у конкурсној документацији.

Ако за то постоје објективни разлози, јавно тело може:

- 1) ограничити број чланова конзорцијума или предвидети ограничења у погледу структуре конзорцијума и одговорности његових чланова;
- 2) ограничити промене у структури конзорцијума након претквалификационе фазе, као што је замена чланова, припајање понуђача конзорцијуму или спајање конзорцијума или распуштање конзорцијума;
- 3) ограничити измене код подизвођача чији су капацитети потребни понуђачу или конзорцијуму да би испунио критеријуме за избор.

Ограничења из става 2. овог члана морају бити наведена у јавном позиву или у конкурсној документацији.

Сваки члан конзорцијума може непосредно или посредно учествовати истовремено само у једном конзорцијуму.

Члан конзорцијума из става 4. овог члана не може учествовати у поступку доделе као самостални кандидат или понуђач. Одступање од овог правила доводи до дисквалификације свих конзорцијума у којима тај члан учествује и до дисквалификације тог члана ако учествује самостално.

Приликом разматрања квалификација конзорцијума, наручилац разматра способности сваког члана конзорцијума и оцењује да ли су квалификације конзорцијума узете заједно довољне и одговарајуће да се испуне претквалификациони критеријуми.

Уговор о конзорцијуму може да садржи одредбе којима се ограничава одговорност појединих чланова конзорцијума док најмање један члан конзорцијума мора да буде неограничено одговоран, осим ако јавно тело другачије не захтева у складу са ставом 2. тачка 1) овог члана.

Ограничење одговорности из става 7. овог члана, у случају прихвата понуде конзорцијума, производи правно дејство према јавном телу.

5.4. Подуговарање

Члан 17.

У конкурсној документацији и нацрту јавног уговора, јавно тело може да захтева од понуђача да у својој понуди наведе део вредности уговора у процентима за који намерава да закључи уговор са подизвођачима.

Подуговарање је могуће једино ако предложени подизвођач испуњава услове за обављање професионалне делатности у погледу економског и финансијског стања, као и техничке и/или стручне оспособљености за извршавање свог дела уговорних обавеза.

У случају из става 1. овог члана понуђач је неограничено солидарно одговоран за извршење уговорних обавеза.

Ако подуговарање није наведено у понуди на начин из става 1. овог члана, подуговор се не може закључити без претходне сагласности јавног партнера.

5.5. Рок на који се закључује јавни уговор

Члан 18.

Рок на који се закључује јавни уговор одређује се на начин који не ограничава тржишну утакмицу више него што је то потребно да се обезбеди амортизација улагања приватног партнера и разуман повраћај уложеног капитала, истовремено узимајући у обзир ризик који је повезан са комерцијалним коришћењем предмета уговора.

Рок из става 1. овог члана не може бити краћи од пет година ни дужи од 50 година, уз могућност да се након истека уговореног периода закључи нови уговор уз избор приватног партнера на начин прописан овим законом.

Када се јавним уговором додељује концесија, рок се утврђује у складу са овим законом, осим ако рок на који се даје концесија није одређен посебним прописом којим се уређује област из које је предмет концесије.

Рок из става 2. овог члана тече од дана потписивања јавног уговора.

Рок на који је закључен јавни уговор не може се продужити, осим у случају када је приватни партнер, без своје кривице онемогућен у спровођењу својих уговорних обавеза.

Изузетно од става 5. овог члана, јавним уговором се може предвидети могућност и услови под којима трајање уговора може бити споразумно или аутоматски продужено, а најдуже до рока из става 2. овог члана.

6. Предлог заинтересованих лица за реализацију пројекта ЈПП

Члан 19.

Јавно тело има право да размотри и прихвати предлог заинтересованих лица за реализацију пројекта ЈПП са или без елемената концесије, на основу поступка предвиђеног овим чланом, под условом да се ти предлози не односе на пројекат за који је покренут поступак доделе јавног уговора или објављен јавни позив.

Предлагач при подношењу самоиницијативног предлога, обавештава јавно тело о вредности израђене документације, коју ће јавно тело, односно приватни партнер бити дужан да надокнади, у случају доделе уговора лицу које није подносилац самоиницијативног предлога.

У року од 90 дана од пријема конкретног самоиницијативног предлога, јавно тело утврђује да ли сматра да је пројекат у јавном интересу и у том смислу обавештава предлагача. Јавно тело има право да расправља о сваком аспекту пројекта који је предложио предлагач, укључујући оправданост трошкова израде документације из става 2. овог члана.

Ако се сматра да је самоиницијативни предлог у јавном интересу и ако јавно тело одлучи да покрене тај пројекат, то тело поступа у складу са поступком предвиђеним чланом 26. овог закона, односно одредбама овог закона којима се уређује поступак давања концесије. Ако се покрене поступак доделе јавног уговора за предложено ЈПП, са или без елемената концесије, јавно тело у јавном позиву наводи да су пројекат покренули приватни предлагачи.

Предлагач има право да учествује у поступку доделе уговора ако његово учешће у припреми предлога пројекта не нарушава конкуренцију.

Ако лице из става 5. овог члана има конкурентску предност, јавно тело свим другим заинтересованим лицима или понуђачима обезбеђује све информације потребне да се неутралише таква предност.

Ако се конкурентска предност не може неутралисати, лице из става 5. овог члана се мора искључити из поступка доделе јавног уговора.

III. ПОСТУПАК И НАЧИН ДОДЕЛЕ ЈАВНИХ УГОВОРА

Врсте поступака

Члан 20.

Поступак избора приватног партнера је или поступак јавне набавке одређен законом којим се уређују јавне набавке или поступак давања концесије одређен овим законом.

Јавни уговор закључује се као уговор о јавној набавци или као уговор о концесији.

Ако реализација пројекта ЈПП подразумева давање концесије, односно пружање услуга са правом на експлоатацију конкретне услуге и правом на наплату, поступак избора приватног партнера спроводи се у складу са одредбама овог закона.

Ако концесија која се додељује има претежно обележја концесије за јавне радове, односно концесије за јавне услуге без права на експлоатацију предметне услуге, на поступак одабира концесионара/приватног партнера примењују се поступци јавне набавке, одређени законом којим се уређују јавне набавке.

Ако јавно тело ради реализације пројекта ЈПП ангажује саветнике, на њихов избор примењује се закон којим се уређују јавне набавке.

Критеријуми за избор и израчунавање вредности

Члан 21.

За избор приватног партнера примењују се критеријуми за избор прописани законом којим се уређују јавне набавке, осим одредаба којима се уређује предност домаћих понуђача у односу на стране.

У примени критеријума из става 1. овог члана под ценом се подразумева нето садашња вредност која се односи на укупне трошкове у уговореном периоду без пореза на додату вредност.

Обрачун процењене вредности јавног уговора заснива се на укупној вредности, према процени јавног тела, при чему се узима у обзир процењени укупан износ, укључујући евентуалне опције и евентуално обнављање јавног уговора.

На процену вредности концесије за јавне услуге без права на експлоатацију услуга и концесије за јавне радове, примењују се одговарајуће одредбе закона којим се уређују јавне набавке.

Процена вредности концесије која се додељује у складу са овим законом, утврђује се у складу са овим законом и другим прописима.

Објављивање јавног позива

Члан 22.

Поступак доделе јавног уговора за ЈПП, са или без елемената концесије, покреће се објављивањем јавног позива на српском језику и на страном језику који се уобичајено користи у међународној трговини.

Јавни позив се у истоветном тексту објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”, као и у средству јавног информисања које се дистрибуира на целој територији Републике Србије, на интернет-страници јавног тела и на порталу јавних набавки, са навођењем дана када је јавни позив објављен у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Јавни позив се, по потреби, објављује у једном међународном листу и електронски на интернет страници Tenders Electronic Daily, интернет издању додатка Службеном листу Европске уније, а обавезно за пројекте вредности преко пет милиона евра.

Трошкове објављивања јавног позива сноси надлежно јавно тело које спроводи поступак.

Рокови за пријем понуда и пријава

Члан 23.

Приликом одређивања рокова за пријем понуда и пријава за учешће, наручиоци нарочито узимају у обзир сложеност јавног уговора и време потребно за састављање понуде како би предвидели примерен рок.

Следећи рокови се сматрају примереним и не могу бити краћи од:

1) у отвореном поступку, најкраћи рок за пријем понуда је 52 дана од датума објављивања јавног позива.

2) у случају поступака који спроводи ималац искључивих права, у смислу закона којим се уређују јавне набавке, који изводи радове, као и у

случају рестриктивног поступка, преговарачког поступка са објављивањем јавног позива и конкурентног дијалога који спроводи јавно тело:

(1) најкраћи рок за пријем понуда или пријаве за учешће у рестриктивном поступку је 37 дана од датума слања јавног позива;

(2) у случају рестриктивних поступка, најкраћи рок за пријем понуда је 40 дана од датума објављивања јавног позива.

Поверљивост и тајност

Члан 24.

Јавно тело је обавезно да чува поверљивост свих техничких, економских, финансијских и других података из достављене понуде.

Ако није другачије предвиђено законом или судском одлуком или конкурсном документацијом, ниједна страна у преговорима не може трећем лицу открити техничке, ценовне или друге елементе у вези са разговорима, комуникацијом или преговорима на основу горе наведених одредаба без сагласности друге стране.

На тајност документације у поступцима доделе јавних уговора примењују се одредбе закона којим се уређују јавне набавке.

Доње граничне вредности

Члан 25.

Овај закон се примењује на све јавне уговоре који нису изузети и чија је процењена вредност без пореза на додату вредност (ПДВ) једнака или виша од доњих граничних вредности испод којих јавна тела нису у обавези да примењују закон којим се уређују јавне набавке, одређених законом којим се уређује годишњи буџет Републике Србије.

1. Покретање поступка за реализацију пројекта ЈПП без елемената концесије

1.1. Предлагање пројекта ЈПП без елемената концесије

Члан 26.

Јавно тело подноси предлог пројекта ЈПП ради давања сагласности и усвајања следећим органима за одобравање пројекта:

1) Влади, ако је јавни партнер Република Србија или друго јавно тело Републике Србије;

2) Влади аутономне покрајине, ако је јавни партнер аутономна покрајина или друго јавно тело те аутономне покрајине;

3) скупштини јединице локалне самоуправе, ако је јавни партнер јединица локалне самоуправе или друго јавно тело те јединице локалне самоуправе.

1.2. Садржина предлога пројекта ЈПП

Члан 27.

Предлог пројекта ЈПП садржи:

1) предмет предложеног ЈПП, назнаку географског подручја на којем би се обављала делатност ЈПП и циљеви у оквиру јавних задатака које треба остварити пројектом;

2) пословни план, укључујући услове ЈПП, процену трошкова и анализу добијене вредности у односу на уложена средства (value-for-money, у складу са Методологијом коју доноси Комисија за ЈПП), спецификације о финансијској прихватљивости ЈПП за јавно тело, спецификације у погледу финансирања пројекта (из буџета, финансирање од стране међународних финансијских институција, приватно финансирање и цена финансирања) и расположивост средстава, планирану расподелу ризика;

3) анализу економске ефикасности предложеног пројекта;

4) врсте и износе средстава обезбеђења које треба да обезбеди јавни партнер;

5) кратак преглед услова, захтева и начина обезбеђења инфраструктуре и услуга корисницима од стране приватног партнера, као што је пројектни квалитет, спецификације резултата за услуге или ниво цена, и сл.;

6) информације о поступку доделе, посебно о критеријумима избора и доделе, одабрани поступак доделе, преглед садржине јавног уговора у складу са чланом 46. овог закона;

7) захтеви у области заштите животне средине, у погледу услова рада, безбедности и заштите здравља и сигурности запослених које ангажује приватни партнер;

8) планирана динамика развоја пројекта, од поступка доделе све до почетка пружања услуге или пуштања у рад објекта или друге инфраструктуре;

9) пројектни тим јавног тела који ће пратити цео пројекат и обављати функцију конкурсне комисије која врши одабир понуђача, односно економски најповољније понуде, укључујући спољне саветнике.

Предлагач пројекта самостално или преко надлежног јавног тела прикупља сагласности на материјал којим се органу за одобравање пројекта ЈПП предлаже конкретни пројекат ЈПП.

У поступку прибављања сагласности, предлог пројекта се доставља и Комисији за ЈПП и концесије ради давања мишљења и оцене да ли се конкретни пројекат може реализовати у форми ЈПП.

Ако орган за одобравање из члана 26. овог закона у року од три месеца не одобри предлог пројекта нити захтева његову измену, сматра се да предлог није одобрен.

1.3. Отпочињање поступка

Члан 28.

По одобравању предлога пројекта од стране органа за одобравање из члана 26. овог закона, јавно тело отпочиње поступак јавне набавке за одабир приватног партнера, у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

2. Покретање поступка за реализацију пројекта јавно-приватног партнерство са елементима концесије

2.1. Предлог за доношење концесионог акта

Члан 29.

Јавно тело, пре сачињавања предлога за доношење концесионог акта:

1) именује стручни тим за израду конкурсне документације и предузимање свих осталих радњи које претходе поступку давања концесије у складу са одредбама овог закона и посебних прописа којима се ближе уређује област из које је предмет концесије (у даљем тексту: Стручни тим јавног тела);

2) врши процену вредности концесије;

3) израђује студију оправданости давања концесије.

На основу економских, финансијских, социјалних и других показатеља и процене утицаја концесионе делатности на животну средину, надлежно јавно тело припрема предлог за доношење концесионог акта који доставља, ради усвајања:

1) Влади, ако је давалац концесије Република Србија, када су јавна тела и предмет концесије у надлежности Републике Србије;

2) Влади аутономне покрајине, ако је давалац концесије аутономна покрајина, када су јавна тела и предмет концесије у надлежности те аутономне покрајине;

3) скупштини јединице локалне самоуправе, ако је давалац концесије јединица локалне самоуправе, када су јавна тела и предмет концесије у надлежности те јединице локалне самоуправе.

У поступку доношења концесионог акта, предлог концесионог акта се доставља и Комисији за ЈПП ради давања мишљења и оцене да ли се конкретни пројекат може реализовати у форми ЈПП са елементима концесије.

Предлог из става 2. овог члана садржи:

1) предмет концесије;

2) разлоге за давање концесије;

3) евентуално одузимање поверених послова и одузимање права коришћења имовине за обављање поверених послова;

4) податке о утицају концесионе делатности на животну средину, на инфраструктуру и друге привредне области, на ефикасно функционисање техничко-технолошких система;

5) минималне техничке, финансијске и искуствене квалификације које учесник у поступку мора да испуњава да би му се омогућило учествовање у поступку избора концесионара и преговарања;

6) рок трајања концесије, укључујући образложење предложеног рока;

7) податке о потребним новчаним и другим средствима и динамици њиховог улагања, начин плаћања, давања гаранција или других средстава обезбеђења за извршавање концесионих обавеза, права и обавезе концесионара према корисницима услуга које су предмет концесије и питања везана за подношење приговора од стране тих корисника, питања услова и начина вршења надзора, и цене и опште услове за коришћење добара и обављање делатности;

8) податке о накнадама које плаћају концедент и концесионар;

9) оцену о потребном броју радних места и квалификоване радне снаге у вези са извршавањем концесије, уколико се предлаже да то буде елемент концесионог акта.

По усвајању предлога за доношење концесионог акта од стране органа из става 2. овог члана, предложени концесиони акт постаје концесиони акт који садржи све елементе из става 4. овог члана.

Стручни тим јавног тела

Члан 30.

Задаци Стручног тима јавног тела су:

1) пружање стручне помоћи јавном телу при припреми потребних анализа, односно студија оправданости давања концесије, при припреми и изради услова и конкурсне документације, правила и услова за оцену понуђача и примљених понуда, као и критеријума за избор понуде;

2) прегледање и оцена пристиглих понуда;

3) утврђивање предлога одлуке о избору најповољније понуде за давање концесије или предлога одлуке о поништају поступка давања концесије, и образложење тих предлога;

4) обављање осталих послова потребних за реализацију поступка давања концесије.

Стручни тим за концесије, о свом раду води записник и сачињава друга документа која потписују сви чланови стручног тима.

Студија оправданости давања концесије

Члан 31.

Јавно тело у изради студије оправданости давања концесије посебно узима у обзир јавни интерес, утицај на животну средину, услове рада, заштиту природе и културних добара, финансијске ефекте концесије на буџет Републике Србије, односно буџет аутономне покрајине и буџет јединице локалне самоуправе.

Анализа пројекта

Члан 32.

У поступку анализе из члана 30. став 1. тачка 1) овог закона, Стручни тим јавног тела сарађује са Комисијом за ЈПП.

Ако стручни тим, анализом утврди да се ради о чистом пројекту ЈПП без елемената концесије, примењују се одговарајуће одредбе овог закона којима се уређује ЈПП у делу који се односи на предлагање и одобравање пројекта ЈПП.

Члан 33.

По доношењу концесионог акта од стране органа из члана 29. овог закона, поступак давања концесије почиње даном објављивања јавног позива у „Службеном гласнику Републике Србије”, а окончава се доношењем коначне одлуке о избору најповољније понуде или доношењем коначне одлуке о поништају поступка давања концесије.

Питања која се односе на давање концесије за јавне услуге и комерцијално коришћење добра у општој употреби или другог добра која нису уређена овим законом, могу се ближе уредити посебним законом, уз обавезно поштовање начела из чл. 5. и 6. овог закона.

Конкурсна документација

Члан 34.

Конкурсна документација садржи облик понуде, садржај понуде, рок важности понуде, опис предмета концесије (техничке спецификације), нацрт јавног уговора о концесији, услове и доказе које су понуђачи обавезни да доставе уз понуду у сврху доказивања њихове оспособљености, захтев за доставу пуне листе повезаних друштава, рок за доношење одлуке о избору најповољније понуде, као и све остале захтеве које понуђач мора да испуни.

Ако давалац концесије или друго јавно тело на основу посебног прописа има право одређивања цене коју концесионару за његове услуге плаћају крајњи корисници или давања сагласности концесионару на тарифу његових јавних услуга, такво право, као саставни део одредаба јавног уговора о концесији која је предмет поступка доделе, треба да буде саставни део конкурсне документације.

Опис предмета концесије (техничке спецификације) не може бити дефинисан на начин којим се ограничава тржишна утакмица приликом спровођења поступка за давање концесије.

Конкурсна документација мора бити израђена на начин који омогућава упоредивост понуда за добијање предметне концесије.

Давалац концесије може у конкурсној документацији навести тела од којих правно, односно физичко лице која има интерес за учествовање у поступку давања концесије може добити информације о обавезама везанима за порезе, доприносе и остале јавне приходе, за заштиту животне средине, природних и културних добара, енергетску ефикасност, одредбе о заштити на раду и о условима на раду који су на снази на подручју на којем ће се обављати делатност наведена у јавном уговору о концесији.

У поступку давања концесије сваком правном, односно физичком лицу које има интерес за учествовањем у поступку давања концесије даје се могућност да под једнаким условима добије на увид конкурсну документацију потребну за израду понуде или да је откупи.

Давалац концесије дужан је да унапред дефинише новчану накнаду за увид или откуп конкурсне документације потребне за израду понуде.

Накнада из става 7. овог члана приход је буџета Републике Србије, односно буџета аутономне покрајине или буџета јединице локалне самоуправе, ако су исти даваоци концесије.

Подаци о правним и/или физичким лицима која затраже увид у документацију или откупе документацију чувају се као тајна у складу са чланом 24. овог закона.

Ако је за време трајања рока за достављање понуда неопходно извршити измене допуне или исправке конкурсне документације, у складу са специфичностима давања предметне концесије, она се мења, допуњава или исправља, а ако је потребно мења се, допуњава или исправља и јавни оглас, којим је објављена намера давања концесије, а рок за достављање понуда по потреби се примерено продужава.

Давалац концесије обавезан је да обезбеди благовремену доступност промена наведених у ставу 10. овог члана свим лицима која су исказала интерес за учествовање у поступку доделе концесије.

На сва остала питања садржине конкурсне документације у случају давања концесије за јавне радове примењују се одговарајуће одредбе закона којим се уређују јавне набавке.

Јавни позив за давања концесије

Члан 35.

Поступак доделе јавног уговора о ЈПП са елементима концесије, давалац концесије, покреће објављивањем јавног позива.

Јавни позив мора да садржи следеће податке:

- 1) контакт податке даваоца концесије;
- 2) предмет концесије, укључујући природу и обим концесионе делатности, место обављања концесионе делатности и рок трајања концесије;
- 3) рок за предају понуда, адресу на коју се достављају понуде, језик и писмо на којем понуде морају бити сачињене;
- 4) личне, стручне, техничке и финансијске услове које морају да задовоље понуђачи, као и исправе којима се доказује њихово испуњење;
- 5) критеријуме за избор најповољније понуде;
- 6) датум достављања обавештења о исходу поступка;
- 7) назив и адресу тела надлежног за решавање по захтевима за заштиту права, као и податке о роковима за њихово подношење.

Јавни позив садржи податак о врсти поступка на основу кога се спроводи давање концесије (са или без претквалификације).

Јавни позив може да садржи и друге податке у складу са посебним законом.

Јавни позив се објављује у складу са чланом 22. овог закона.

Достављање понуда

Члан 36.

Понуде се достављају у писаном облику у затвореној коверти са адресом даваоца концесије, назнаком поступка за давање концесије на који се односи, назнаком „не отварати” и адресом понуђача.

Понуда је обавезујућа за понуђача који је понуду доставио до истека рока за достављање понуда.

У току рока за достављање понуда понуђач може мењати и допуњавати своју понуду, на начин који је одређен за подношење понуде.

Рок за достављање понуде

Члан 37.

Рок за достављање понуда износи најмање 60 дана од дана објављивања јавног позива у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Гаранција за озбиљност понуде

Члан 38.

Пре почетка поступка давања концесије, давалац концесије је дужан да у конкурсној документацији и јавном позиву наведе обавезу понуђача да достави банкарску гаранцију (у даљем тексту: гаранција) за озбиљност понуде.

Врста и вредност гаранција одређују се у зависности од специфичности поједине врсте концесије, а у складу са проценом даваоца концесије и у складу са посебним прописима којима се та питања уређују.

Стручни тим из члана 30. овог закона предлаже врсту и висину конкретних гаранција.

Давалац концесије дужан је да утврди висину гаранције за озбиљност понуде у апсолутном износу. Гаранција за озбиљност понуде не може бити виша од 5% процењене вредности концесије.

Гаранција за озбиљност понуде, ако је неискоришћена, мора се вратити најкасније у року од 10 дана од дана доношења одлуке о избору најповољније понуде, односно одлуке о поништају поступка давања концесије.

Гаранција за озбиљност понуде мора се без одлагања вратити ако се понуда не разматра при избору.

На сва питања везана за гаранцију за озбиљност понуде код давања концесија за радове и концесија за услуге без права на искоришћавање услуге, примењују се одредбе закона којим се уређују јавне набавке.

Критеријуми за избор најповољније понуде

Члан 39.

Критеријуми на којима давалац концесије заснива избор најповољније понуде су:

1) у случају економски најповољније понуде са становишта даваоца концесије, критеријуми везани за предмет концесије, као што су: квалитет, висина накнаде, цена, техничко решење, естетске, функционалне и еколошке особине, цена пружене услуге према крајњим корисницима, оперативни трошкови, економичност, сервисирање након предаје и техничка помоћ, датум испоруке и рокови испоруке или рокови завршетка радова или

2) највиша понуђена концесиона накнада.

Када се најповољнија понуда бира на основу критеријума економски најповољније понуде, давалац концесије у конкурсној документацији и у јавном позиву наводи све критеријуме за избор понуде чију примену предвиђа у односу на релативно значење које им даје.

Значење критеријума може се изразити одређивањем низа максималних вредности у одговарајућем распону. Ако то из оправданих разлога није могуће, давалац концесије наводи у јавном позиву критеријуме по значају од најважнијег према најмање важном.

Давалац концесије има обавезу да одреди, дефинише и, приликом процене оправданости давања концесије, примени и критеријуме одређене посебним прописима који указују на дугорочну одрживост понуђача за време реализације концесије у предвиђеном року на који се концесија даје.

Одлука о избору најповољније понуде

Члан 40.

Давалац концесије доноси одлуку о избору најповољније понуде за коју ће понудити потписивање јавног уговора о концесији.

Одлуку о избору најповољније понуде, са копијом записника о отварању и оцени понуда, давалац концесије дужан је да, без одлагања, достави сваком понуђачу препорученом поштом са повратницом или на други начин којим достављање може бити доказано.

Копијом записника о отварању и оцени понуда не могу бити повређене одредбе закона којим се уређује заштита тајности података и документације.

Давалац концесије не може потписати јавни уговор о концесији пре истека периода мировања, које износи 15 дана од дана достављања одлуке о избору најповољније понуде сваком понуђачу.

По истеку периода мировања из става 4. овог члана дозвољено је потписивање јавног уговора о концесији између даваоца концесије и одабраног понуђача, ако захтев за заштиту права није поднет.

Ако је захтевом за заштиту права покренут поступак правне заштите, јавни уговор о концесији може се закључити по доношењу одлуке о одбијању, односно одбацивању захтева за заштиту права, у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

Рок за доношење одлуке о избору најповољније понуде

Члан 41.

Рок за доношење одлуке о избору најповољније понуде мора бити примерен, а почиње да тече даном истека рока за достављање понуда. Ако у конкурсној документацији није наведено другачије, рок за доношење одлуке о избору најповољније понуде износи 60 дана.

Понуђач може продужити рок важења своје понуде на захтев даваоца концесије.

Ако давалац концесије не донесе одлуку о избору најповољније понуде и не достави је понуђачима у прописаном року, понуђачи могу поднети захтев за заштиту права, у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

Садржина одлуке о избору најповољније понуде

Члан 42.

Одлука о избору најповољније понуде садржи:

- 1) назив даваоца концесије са бројем и датумом доношења одлуке;
- 2) назив понуђача;
- 3) предмет концесије;
- 4) природу, обим и место обављања концесионе делатности;
- 5) рок трајања концесије;
- 6) посебне услове које треба да испуњава концесионар током трајања концесије;

7) износ концесионе накнаде или основ за утврђивање износа концесионе накнаде коју ће плаћати концесионар или концедент;

8) рок у којем је најповољнији понуђач обавезан да потпише јавни уговор о концесији са даваоцем концесије;

9) рок у коме давалац концесије може позвати друге понуђаче да потпишу уговор о концесији у случају непотписивања уговора од стране најповољнијег понуђача, као и обавезу продужења рока обавезности понуде и рока банкарске гаранције за озбиљност понуде;

10) образложење разлога за избор понуђача;

11) поуку о правном леку;

12) потпис одговорног лица и печат даваоца концесије.

Одлука о избору најповољније понуде може да садржи и друге одговарајуће податке у складу са конкурсном документацијом, поднетом понудом, као и одредбама посебних прописа којима се уређује област из које је предмет концесије.

Концесиона накнада

Члан 43.

Концесионар, односно концедент је дужан да плаћа новчану накнаду за концесију у износу и на начин како је то уређено јавним уговором о концесији, осим ако плаћање накнаде за концесију није економски оправдано.

Концесионом накнадом биће обухваћена и накнада за коришћење одређеног добра у општој употреби прописана законом којим се уређује коришћење предметног добра.

Новчана накнада за концесију може бити уговорена као сталан једнак износ, односно као варијабилни износ, у зависности од специфичности поједине врсте концесије.

Висина концесионе накнаде одређује се зависно од врсте природног богатства, врсте делатности, рока трајања концесије, пословног ризика и очекиване добити, опремљености и површини добра у општој употреби, односно јавног добра.

Јавним уговором о концесији може се одредити промена висине концесионе накнаде у одређеном временском периоду, за време трајања јавног уговора о концесији, што је неопходно назначити у конкурсној документацији.

Концесиона накнада када је плаћа концесионар је приход буџета Републике Србије, односно буџета аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, а у случају да је концесионом накнадом обухваћена и накнада из става 2. овог члана, та средства се усмеравају и користе за намене дефинисане у складу са законом којим се уређује коришћење предметног добра.

Накнада која је обухваћена концесионом накнадом из става 2. овог члана, не може бити нижа од износа утврђеног у складу са законом којим се уређује коришћење предметног добра.

Одлука о поништају поступка давања концесије

Члан 44.

Давалац концесије поништава поступак давања концесије након истека рока за достављање понуда у следећим случајевима:

- 1) ако постану познате околности које би, да су биле познате пре покретања поступка давања концесије, довеле до необјављивања јавног позива или до садржински битно другачијег јавног позива;
- 2) ако до истека рока за достављање понуда није достављена ниједна понуда;
- 3) ако након искључења понуда у поступку давања концесије не преостане ниједна прихватљива понуда;
- 4) ако се на основу критеријума за избор најповољније понуде не може извршити избор.

Давалац концесије може да поништи поступак давања концесије ако је до истека рока за достављање понуда пристигла само једна понуда, односно ако након искључења понуда у поступку давања концесије преостане само једна прихватљива понуда.

У случају постојања разлога наведених у ст. 1. и 2. овог члана, одлуку о поништају поступка давања концесије доноси давалац концесије.

Одлуку о поништају поступка давања концесије, са копијом записника о отварању и оцени понуда, давалац концесије дужан је да достави сваком понуђачу без одлагања, препорученом поштом са повратницом или на други начин за који је могуће доказати пријем.

Нови поступак давања концесије може се покренути по истеку рока за подношење захтева за заштиту права, односно по доношењу одлуке о одбијању, односно одбацивању захтева за заштиту права, у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

IV. ЈАВНИ УГОВОР

Јавни уговори који обухватају више предмета концесије

Члан 45.

На јавни уговор који треба да обухвати више предмета концесије примењују се правила која важе за предмет за чију реализацију је јавни уговор преваходно намењен.

Избор између доделе једног уговора и доделе више одвојених уговора не може се извршити са циљем да се искључи примена овог закона.

Садржина јавног уговора

Члан 46.

Јавни уговор садржи све одредбе, услове и друге клаузуле које јавни партнер сматра корисним за испуњавање задатка приватног партнера и за однос приватног партнера са другим учесницима који играју значајну улогу у реализацији ЈПП са или без елемената концесије.

Приликом одређивања одредаба и услова јавног уговора, јавни партнер уређује следећа питања:

1) карактер и обим радова које треба да изврши и/или услуга које треба да обезбеди приватни партнер и услове за њихово обезбеђење, под условом да су наведени у јавном позиву;

2) расподела ризика између јавног и приватног партнера;

3) одредбе о минималном захтеваном квалитету и стандарду услуга и радова у интересу јавности или корисника услуга или јавних објеката, као и последице неиспуњења ових захтева у погледу квалитета, под условом да не представљају повећање или смањење накнаде приватном партнеру из тачке 9) овог става;

4) обим искључивих права приватног партнера, ако постоје;

5) евентуалну помоћ коју јавни партнер може пружити приватном партнеру за добијање дозвола и одобрења потребних за реализацију ЈПП или концесије;

6) захтеве у вези са ДПН у погледу: правне форме, оснивања, минималног капитала и минималних других средстава или људских ресурса, структуре акционара, организационе структуре и пословних просторија као и пословних активности ДПН;

7) власништво над средствима која се односе на пројекат и по потреби, обавезе уговорних страна у погледу стицања пројектних средстава и евентуално потребних службености;

8) висина и начин израчунавања концесионе накнаде, ако је има;

9) накнада приватном партнеру, без обзира да ли се састоји од тарифа или накнада за обезбеђене објекте или услуге, начин и формула за утврђивање, периодично усклађивање и прилагођавање тих тарифа или накнада, евентуалне исплате које јавни партнер треба да изврши приватном партнеру;

10) механизми за повећање или смањење накнаде (без обзира на правни облик) приватном партнеру у зависности од доброг или лошег квалитета његових услуга/објеката;

11) поступак који јавни партнер користи за разматрање и одобравање пројеката, планова изградње и спецификација, као и поступци за тестирање и коначну инспекцију, одобрење и пријем инфраструктурног објекта као и извршених услуга, ако је потребно;

12) поступци за измене пројеката, планова изградње и спецификација ако их једнострано утврђује јавни партнер и поступци за сагласност о евентуалном продужењу рокова и/или повећању накнаде (укључујући трошкове финансирања);

13) обим обавезе приватног партнера да зависно од случаја обезбеди измену објеката или услуга у току трајања уговора да би се удовољило измењеној стварној тражњи за услугом, њеном континуитету и њеном пружању под суштински истим условима свим корисницима, као и последице тога на накнаду (и трошкове финансирања) за приватног партнера;

14) могући обим измена јавног уговора након његовог закључења, лица која имају право да то захтевају и механизам за усаглашавање тих измена;

15) евентуална права јавног партнера да приватном партнеру одобри закључење најважнијих подизвођачких уговора или уговора са зависним друштвима приватног партнера или са другим повезаним лицима;

16) јемства која треба да обезбеди приватни партнер или јавни партнер (укључујући јемства јавног партнера финансијерима);

17) покриће осигурањем које треба да обезбеђује приватни партнер;

18) расположиви правни лекови у случају да било која уговорна страна не изврши своје уговорне обавезе;

19) мера у којој било која уговорна страна може бити изузета од одговорности за неизвршење или кашњење у испуњењу уговорних обавеза услед околности реално ван њене контроле (виша сила, промена закона и сл.);

20) рок трајања јавног уговора и права и обавезе уговорних страна након његовог истека (укључујући и стање у којем се имовина мора предати јавном партнеру), поступак продужења уговореног рока укључујући његове последице на финансирање пројекта;

21) компензација и пребијање потраживања;

22) последице штетне промене прописа;

23) разлози и последице превременог раскида (укључујући минималан износ који се мора исплатити јавном или приватном партнеру), уговорне казне и одговарајуће одредбе предвиђене у тачки 19) овог става;

24) евентуална ограничења одговорности уговорних страна;

25) сви споредни или повезани уговори које треба закључити, укључујући и оне намењене лакшем финансирању трошкова везаних за пројекат, као и ефекте тих уговора на јавни уговор. То нарочито обухвата посебне одредбе којима се јавном партнеру дозвољава да закључи уговор са финансијерима приватног партнера и да обезбеди права на пренос јавног уговора на лице које наведу финансијери у одређеним околностима;

26) меродавно право и механизам за решавање спорова;

27) околности под којима јавни партнер или одређено треће лице може (привремено или на други начин) преузети вођење објекта или другу функцију приватног партнера како би се обезбедило делотворно и непрекидно вршење услуге и/или објекта који су предмет уговора у случају озбиљних пропуста приватног партнера у извршавању његових обавеза;

28) опорезивање и фискална питања – ако постоје.

Ако јавни уговор, независно које јавно тело га закључује, садржи одредбе које на било који начин доводе до одговорности Републике Србије или имају директног утицаја на буџет Републике Србије, неопходно је прибавити сагласност Владе.

У случају неприбављања сагласности из става 3. овог члана, такве одредбе су ништаве по сили закона.

На питања која се односе на јавни уговор, а која нису посебно уређена овим законом, примењују се прописи Републике Србије.

Сагласност на јавни уговор

Члан 47.

Јавно тело, пре доношења одлуке о избору приватног партнера и закључења јавног уговора, има обавезу да органу из чл. 26. и 29. овог закона достави коначни нацрт јавног уговора укључујући прилоге који чине његов саставни део, ради давања сагласности.

Орган из става 1. овог члана, дужан је да на основу оцене о усаглашености нацрта уговора са овим законом и са конкурсном документацијом, да сагласност на коначни нацрт уговора у року од 30 дана од дана његовог достављања.

Јавни уговор може бити закључен по добијању сагласности из става 2. овог члана.

На све измене и допуне закљученог јавног уговора којима се мењају права и обавезе уговорних страна, примењује се поступак у складу са одредбама овог члана. Давање сагласности Владе на коначни нацрт јавног уговора у коме Република Србија није уговорна страна, не подразумева одговорност Републике Србије за спорове који настану из тог уговора између јавног и приватног партнера.

Ако није другачије уговорено у писаном облику, јавно тело које је јавни партнер у јавном уговору увек је одговорно за реализацију пројекта ЈПП и за његове евентуалне последице.

Потписивање јавног уговора

Члан 48.

Јавни партнер мора одабраном најповољнијем понуђачу да понуди потписивање јавног уговора о концесији у року који је одредио одлуком о избору најповољније понуде, а по добијеној сагласности из члана 47. овог закона.

Јавни уговор у писаном облику потписују овлашћена лица јавног партнера и одабраног најповољнијег понуђача, а ако се уговором предвиђа располагање непокретностима, односно располагање уделима у заједничком привредном друштву, уговор се обавезно оверава.

Потписивањем јавног уговора приватни партнер стиче право и преузима обавезу обављања делатности за коју је јавни уговор додељен.

Јавни уговор мора бити сачињен у складу са конкурсном документацијом, свим подацима из јавног позива, изабраном понудом и одлуком о избору најповољније понуде.

Јавни партнер дужан је, пре потписивања јавног уговора, да преузме од одабраног најповољнијег понуђача потребна јемства, односно средства обезбеђења наплате концесионе или друге накнаде, као и накнаде могуће штете настале због неиспуњења обавеза из јавног уговора (заложене изјаве, банкарске гаранције, лична јемства, менице и др.), у складу с проценом очекиване вредности која произилази из права датог јавним уговором

Јемства и средства обезбеђења из става 5. овог члана депонују се на за то прикладном месту код јавног партнера који је дужан да их чува током времена на које је закључен јавни уговор у складу са овим законом.

Финансирање јавних уговора

Члан 49.

Јавни уговор може бити финансиран од стране приватног партнера кроз комбинацију директних улагања у капитал или путем задужења, укључујући без ограничења структурирано или пројектно финансирање и сл. обезбеђено од стране међународних финансијских институција, банака, односно трећих лица (у даљем тексту: финансијери).

Уз претходну сагласност јавног партнера, приватни партнер биће овлашћен да додели, оптерети хипотеком, zaloжи, у периоду и обиму који је у складу са овим законом, односно законом којим се уређује јавна својина, било које своје право, односно обавезу из јавног уговора или другу имовину везану за пројекат, у корист финансијера, а у циљу обезбеђивања плаћања било ког насталог или будућег потраживања у вези са изградњом и финансирањем, односно рефинансирањем ЈПП-а.

На захтев финансијера и приватног партнера, јавни партнер може прихватити да да одређена разумно захтевана обезбеђења и прихвати преузимање одређених одговорности које су неопходне приватном партнеру у вези са било којом обавезом из јавног уговора.

Обезбеђење из става 3. овог члана може подразумевати и закључење посебног директног уговора између јавног партнера, приватног партнера и финансијера, у складу са којим, поред осталог, јавни партнер може да се сагласи са следећим:

1) да ће финансијери бити овлашћени да уместо приватног партнера привремено врше сва права из јавног уговора и да исправе било који пропуст приватног партнера, а да ће јавни партнер прихватити наведене радње као да их је извршио приватни партнер;

2) да приватни партнер, без претходне сагласности финансијера, неће прихватити отказ, односно престанак јавног уговора на захтев јавног партнера;

3) да јавни партнер неће на основу јавног уговора поднети захтев у вези са пропустима приватног партнера, пре претходног писменог обавештења финансијерима о томе, дајући финансијерима, као и приватном партнеру, могућност да исправе наведене пропусте;

4) да ће јавни партнер унапред дати сагласност на привремено или коначно уступање уговорне позиције или било ког права приватног партнера из јавног уговора, и да ће дати тражена одобрења за оснажење обезбеђења датог финансијерима од стране приватног партнера;

5) све друге уобичајене одредбе које су оправдане у циљу адекватног обезбеђења интереса јавног партнера и финансијера.

Јавно тело, пре закључења директног уговора из става 4. овог члана, има обавезу да прибави сагласност органа из чл. 26. и 29. овог закона у складу са чланом 47. овог закона.

Сагласност из става 5. овог члана подразумеваће право финансијера да без посебног накнадног одобрења могу спроводити радње и штитити своја права на начин предвиђен директним уговором.

Поступак и границе измена јавног уговора

Члан 50.

На захтев јавног, односно приватног партнера или банке, односно друге финансијске институције јавни уговор се може изменити.

Измене из става 1. овог члана не могу да обухвате следеће одредбе:

- 1) предмет уговора;
- 2) рок на који је уговор закључен;
- 3) код јавних уговора о концесији, понуђена концесиона накнада.

На поступак измене јавног уговора, примењују се одредбе овог закона којима се уређује закључење уговора.

Додељивање додатних радова концесионару

Члан 51.

У случају концесије за радове, давалац концесије може, без спровођења новог поступка давања концесије, концесионару који обавља те радове доделити додатне радове који нису били укључени у почетно разматрани пројекат концесије или у основни јавни уговор о концесији, а који су због непредвиђених околности постали неопходни за извођење радова, у складу са одговарајућим одредбама закона којим се уређују јавне набавке.

Стабилизациона клаузула

Члан 52.

У случају промене прописа након закључења јавног уговора које погоршавају положај приватног или јавног партнера, уговор се може изменити без ограничења, а у обиму који је неопходан да се приватни, односно јавни партнер доведе у положај у коме је био у моменту закључења јавног уговора.

V. ПРЕСТАНАК ЈПП И ПОСЛЕДИЦЕ ПРЕСТАНКА

Начини престанка

Члан 53.

ЈПП са или без елемената концесије престаје:

- 1) испуњењем законских услова;
- 2) раскидом јавног уговора због јавног интереса;
- 3) споразумним раскидом јавног уговора;
- 4) једностраним раскидом јавног уговора;
- 5) правноснажношћу судске одлуке којом се јавни уговор оглашава ништавим или поништава.

ЈПП са или без елемената концесије престаје испуњењем законских услова:

- 1) истеком рока на који је закључен јавни уговор;
- 2) смрћу приватног партнера, односно ликвидацијом или стечајем приватног партнера.

Изузетно од става 2. тачка 2) овог члана ЈПП са или без елемената концесије не мора престати ликвидацијом или стечајем члана конзорцијума, ако најмање један члан конзорцијума преузме неограничено солидарно обавезу испуњења дела јавног уговора члана конзорцијума који је ликвидиран, односно над којим је окончан стечајни поступак, уз претходну сагласност јавног партнера.

Превремени раскид јавног уговора због пропуста приватног партнера

Члан 54.

Јавни партнер може једнострано раскинути јавни уговор у следећим случајевима:

1) ако приватни партнер у случају концесије није платио концесиону накнаду више од два пута узастопно или континуирано неуредно плаћа концесиону накнаду;

2) ако приватни партнер не обавља јавне радове или не пружа јавне услуге према стандардима квалитета за такве радове, односно услуге на начин како је договорено јавним уговором;

3) ако приватни партнер не спроводи мере и радње неопходне ради заштите добра у општој употреби, односно јавног добра, ради заштите природе и културних добара;

4) ако је приватни партнер дао неистините и нетачне податке који су били одлучујући за оцену његове квалификованости приликом избора најповољније понуде;

5) ако приватни партнер својом кривицом не започне са извршавањем јавног уговора у уговореном року;

6) ако приватни партнер обавља и друге радње или пропушта да обави неопходне радње које су у супротности са јавним уговором;

7) ако је приватни партнер пренео на треће лице своја права из јавног уговора без претходног одобрења јавног партнера;

8) у другим случајевима у складу са одредбама јавног уговора и општим правилима облигационог права и прихваћеним правним правилима за конкретну врсту уговора.

Критеријуми на основу којих јавни партнер утврђује постојање разлога за раскид јавног уговора из става 1. тач. 2) до 7) овог члана утврђују се јавним уговором.

Пре једностраног раскида јавног уговора, јавни партнер мора претходно писаним путем упозорити приватног партнера о таквој својој намери и одредити примерени рок за отклањање разлога за раскид јавног уговора и за изјашњавање о тим разлозима.

Ако приватни партнер не отклони разлоге за раскид јавног уговора у року из става 3. овог члана, јавни партнер раскида јавни уговор.

У случају једностраног раскида јавног уговора од стране јавног партнера, јавни партнер има право на накнаду штете коју му је проузроковао приватни партнер у складу са општим правилима облигационог права.

На последице превременог раскида јавног уговора због пропуста приватног партнера примењују се посебна правила утврђена јавним уговором као и општа правила облигационог права.

Превремени раскид јавног уговора због пропуста јавног партнера

Члан 55.

Приватни партнер може једнострано раскинути јавни уговор у складу са овим законом, јавним уговором и општим правилима облигационог права, ако јавни партнер поступа на начин који доводи до неодрживости уговорног односа или који у потпуности ремети могућности приватног партнера у спровођењу јавног уговора.

Разлози за раскид дефинишу се јавним уговором.

Пропусти јавног партнера могу бити:

- 1) експропријација, заплена или одузимање имовине или удела приватног партнера од стране јавног партнера;
- 2) пропуст јавног партнера у погледу плаћања доспелих исплата приватном партнеру;
- 3) кршење обавеза из јавног уговора од стране јавног партнера које у значајној мери ремети или онемогућује приватног партнера у извршавању уговорних обавеза.

На последице превременог раскида јавног уговора због пропуста јавног партнера примењују се посебна правила утврђена јавним уговором као и општа правила облигационог права.

Престанак ДПН

Члан 56.

ДПН престаје истеком рока на који је основано, ако јавним уговором није другачије предвиђено, као и у другим случајевима прописаним законом или јавним уговором.

У случају престанка ДПН, објекти, уређаји, постројења и друга средства из оквира предмета ЈПП предају се јавном партнеру.

Концесиони однос може престати откупом концесије под условима предвиђеним јавним уговором о концесији, а изузетно, ако то налаже јавни интерес, откуп концесије може се вршити под условима и на начин утврђен прописима о експропријацији у ком случају концесионар има право на исплату пуне накнаде према тржишној вредности.

Концесиони однос може престати одузимањем концесије актом који доноси концедент, у случају да концесионар не обавља концесиону делатност дуже од годину дана, не извршава уговором преузете обавезе, из разлога јавне безбедности, као и у случају да се обављањем концесионе делатности угрожава животна средина и здравље људи, а мере предвиђене посебним прописима нису довољне да се то спречи, на начин и под условима утврђеним јавним уговором.

Предаја објекта

Члан 57.

По престанку концесионог односа, објекти, уређаји, постројења и друга средства из оквира предмета концесије постају својина Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, осим ако другачије није предвиђено директним уговором из члана 49. овог закона.

Концесионар предаје објекат, уређаје и постројења из става 1. овог члана, као и све друге објекте који су предмет концесије, а који су у својини Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, без терета и у стању које обезбеђује њихово несметано коришћење и функционисање.

VI. ЗАШТИТА ПРАВА

Члан 58.

Правна заштита у поступку доделе јавног уговора обезбеђује се у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

Свако лице које је заинтересовано за учешће или који учествује у поступку доделе јавног уговора на основу овог закона може Републичкој комисији поднети захтев за заштиту права против одлука јавног тела које спроводи поступак које се могу одвојено побијати, а које су према мишљењу тог лица донете незаконито.

Члан 59.

О накнади штете лицима оштећеним незаконитом одлуком јавног тела у поступку доделе јавног уговора у складу са овим законом, решавају надлежни судови Републике Србије на основу општих прописа.

Приватном партнеру се гарантују права утврђена законом, јавним уговором, уговором о финансирању пројекта, а страним лицима и права утврђена међународним уговорима о подстицању и заштити улагања који су на снази.

Ако надлежни државни орган, применом прописа о експропријацији, донесе акт којим се одузима или ограничава право коришћења изграђених објеката који су предмет ЈПП са или без елемената концесије, приватни партнер има право на накнаду која не може бити мања од тржишне, и која се исплаћује без одлагања.

VII. РЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Арбитража

Члан 60.

За спорове између страна, који настану на основу јавног уговора, стране могу уговорити арбитражно решавање спорова пред домаћом или страном арбитражом.

У поступку из става 1. овог члана меродавно право је право Републике Србије.

Изузетно од става 2. овог члана, може бити уговорено и друго меродавно право.

Ако стране нису уговориле арбитражно решавање спорова, искључиво је надлежан месно надлежни привредни суд према седишту јавног партнера.

VIII. НАДЗОР

Надзор над реализацијом јавних уговора

Члан 61.

Влада посебним актом уређује надзор над реализацијом јавних уговора у смислу овог закона.

Актом из става 1. овог члана прописују се права и обавезе јавног и приватног сектора у поступку надзора над реализацијом уговора.

Надзор у поступку давања концесије за јавне радове, спроводи се уз одговарајућу примену закона којим се уређују јавне набавке.

Члан 62.

Поред надзора из члана 61. овог закона, министарство надлежно за послове финансија, односно орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежан за послове финансија, може самостално, без захтева јавног партнера, да покрене поступак надзора путем инспекцијских, односно надлежних пореских служби и органа над приватним партнером који не извршава обавезе у складу са јавним уговором, а у оквиру делокруга надлежности министарства надлежног за послове финансија, односно органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежног за послове финансија.

Јавни партнер, односно надлежно тело за спровођење или надзор над применом закона којим се уређује поједина врста ЈПП са или без елемената концесије, дужан је да поштује и извршава захтеве министарства надлежног за послове финансија, односно органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежног за послове финансија, и да учествује у вршењу свих врста надзора из става 1. овог члана.

У случају неизвршавања мера и препорука министарства надлежног за послове финансија, односно органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежног за послове финансија, као и у случају неостваривања сарадње, министарство надлежно за послове финансија, односно орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежан за послове финансија, може затражити покретање управног и инспекцијског надзора у складу са одредбама закона којим се уређује рад органа државне управе.

Министарство надлежно за послове финансија, односно орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежан за послове финансија, осим мера из ст. 1. до 3. овог члана, спроводи и све остале активности везане за сарадњу са јавним партнерима који спроводе јавне уговоре у циљу превентивног деловања, као и у циљу усклађивања свих активности у области ЈПП са или без елемената концесије, за све време трајања јавног уговора.

Члан 63.

У складу са овим законом, јавни партнер дужан је да континуирано прати рад приватног партнера и извршавање његових обавеза из јавног уговора, као и извршавање свих плаћања у складу са јавним уговором.

Јавни партнер је дужан да:

1) најмање једанпут годишње од приватног партнера затражи посебне периодичне извештаје о његовом раду, активностима и испуњењу обавеза, у складу са јавним уговором;

2) обавести министарство надлежно за послове финансија, односно орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежан за послове финансија, о примљеним периодичким извештајима у складу са одредбама става 2. овог члана;

3) за време трајања јавног уговора води посебну документацију која се односи на пословање приватног партнера, при чему је дужан да води евиденцију о свим повезаним привредним друштвима приватног партнера коме је додељен уговор;

4) чува документацију која се односи на одређено ЈПП, са или без елемената концесије до истека трајања рока на који је закључен уговор. Након истека рока на који је уговор закључен, документација се чува у складу са посебним прописима којима се уређује чување архивске документације;

5) у року од највише 30 дана од дана пријема захтева министарства надлежног за послове финансија, односно органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежног за послове финансија, достави све потребне податке о постојећем ЈПП, са или без елемената концесије;

6) обавести надлежно јавно правобранилаштво о поступцима непоштовања уговора, када постоје разлози за покретање одређених поступака од стране надлежног јавног правобранилаштва.

Јавни партнер дужан је да у случају неизмирених дуговања која произилазе из уговора предузме све мере надзора и принудне наплате, и свих правних радњи у складу са одредбама јавног уговора, осталим овлашћењима, као и одредбама овог закона.

Члан 64.

Јавни партнер, благовремено и у писаном облику обавештава министарство надлежно за послове финансија, односно орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежан за послове финансија, о свим уоченим неправилностима и предузетим мерама, а најкасније у року од 30 дана од дана уочене неправилности, односно предузете мере.

Приватни партнер је дужан да поступи по захтеву јавног партнера или министарства надлежног за послове финансија, односно органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежног за послове финансија, ако се од њега тражи потврда о извршавању преузетих уговорних обавеза или други битни подаци о поштовању уговора у року од 30 дана од дана пријема захтева.

У случају непоступања по захтеву из става 2. овог члана, јавни партнер је дужан да предузме све правне радње у складу са својим овлашћењима и одредбама јавног уговора.

У поступцима када није могуће испуњење обавеза из јавног уговора, јавни партнер је дужан да о томе обавести надлежно јавно правобранилаштво и надзорне и инспекцијске службе, као и да покрене све неопходне радње и мере ради исправљања уочених неправилности.

Јавни партнер је дужан да обавести министарство надлежно за послове финансија, односно орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежан за послове финансија о предузетим мерама из става 4.

овог члана у року од 15 дана од дана предузимању тих мера и да редовно извештава о свим поступцима покренутим за време реализације наведених мера.

IX. КОМИСИЈА

Комисија за јавно приватно партнерство

Члан 65.

Стручну помоћ при реализацији пројеката јавно-приватних партнерстава и концесија у складу са овим законом врши Комисија за јавно приватно партнерство (у даљем тексту: Комисија) коју образује Влада, на предлог кабинета председника Владе, министарства надлежног за послове економије и регионалног развоја, министарства надлежног за послове финансија; министарства надлежног за послове инфраструктуре, министарства надлежног за послове рударства, министарства надлежног за послове комуналних делатности, министарства надлежног за послове заштите животне средине, аутономне покрајине и града Београда.

Представник министарства надлежног за послове економије и регионалног развоја (у даљем тексту: министарство), је уједно и председник Комисије, а представник министарства надлежног за послове финансија је заменик председника Комисије.

Комисија има девет чланова.

За члана Комисије може бити предложено лице које је држављанин Републике Србије, које има најмање висок степен стручне спреме и поседује потребно стручно знање из области јавно-приватног партнерства, јавних набавки и концесија, и/или права Европске уније.

Члан Комисије прима накнаду за рад у Комисији, коју утврђује Влада.

Комисија доноси пословник о свом раду.

Комисија је оперативно независна у раду.

Средства и услови за рад Комисије

Члан 66.

Средства за рад Комисије обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Министарство обезбеђује простор и друге услове за рад Комисије.

Именовање и престанак мандата члана Комисије

Члан 67.

Члан Комисије именује се на период од пет година са могућношћу поновног именовања, на предлог истог предлагача.

Мандат члана Комисије престаје:

- 1) истеком времена на које је именован;
- 2) ако поступа супротно одредбама овог закона;
- 3) ако се у раду не придржава одредаба пословника;
- 4) ако је осуђен на безусловну казну затвора од најмање шест месеци;

- 5) на лични захтев, подношењем писмене оставке.

Надлежност Комисије

Члан 68.

Комисија:

- 1) помаже у припреми предлога за ЈПП како би се олакшао развој јавно-приватних партнерстава и јавних уговора;
- 2) информисе и консултује о питањима јавно-приватних партнерстава са или без елемената концесије;
- 3) даје мишљење у поступку одобравања предлога ЈПП пројекта без елемената концесије и у поступку предлагања концесионог акта надлежним органима за одобравање;
- 4) идентификује и олакшава реализацију најбољих страних искустава за Републику Србију у погледу јавно-приватних партнерстава са или без елемената концесије;
- 5) израђује методолошке материјале у области јавно-приватног партнерства;
- 6) сарађује са другим институцијама државне управе и невладиним организацијама у области јавно-приватних партнерстава;
- 7) на захтев јавног тела, односно даваоца концесије даје препоруке о пројектима.
- 8) подноси Влади годишњи извештај о реализованим пројектима у складу са овим законом у Републици Србији;
- 9) сарађује са органима Републике Србије надлежним за послове буџетске инспекције, Државном ревизорском институцијом, службом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе надлежном за послове буџетске инспекције и другим домаћим и међународним органима, организацијама и институцијама у обављању послова из своје надлежности;
- 10) објављује, на својој интернет презентацији, годишњи извештај из тачке 8) овог члана по усвајању од стране Владе, као и друге податке и информације за које оцени да су од значаја за примену овог закона;
- 11) врши и друге послове у складу са овим законом.

Стручни, административни и технички послови за Комисију

Члан 69.

Стручне, административне и техничке послове за Комисију обавља министарство, а нарочито:

- 1) прима пријаве пројеката и обрађује их;
- 2) води евиденције о ЈПП и концесионим пројектима;
- 3) припрема предлог годишњег извештаја, који Комисија подноси Влади;
- 4) обавља и друге стручне, административне и техничке послове од значаја за рад Комисије.

Х. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ У ПОСТУПКУ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ЈАВНОГ УГОВОРА

Власништво над непокретностима

Члан 70.

Ако је Република Србија власник непокретности предвиђене за обављање концесионе делатности, а давалац концесије аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, сагласност на предлог за доношење концесионог акта даје Влада на предлог министарства надлежног за послове финансија.

Ако је власник непокретности предвиђене за обављање концесионе делатности приватно или друго лице, врши се експропријација те непокретности у складу са законом којим се уређује експропријација.

Залого

Члан 71.

Приватни партнер може установити заложно право или друго средство обезбеђења на имовини, која је предмет јавног уговора односно на уделу у заједничком привредном друштву у корист банке или друге финансијске институције ако је то предвиђено јавним уговором и уз претходно одобрење јавног партнера, осим на стварима на којима се, у смислу закона којим се уређује јавна својина, не може засновати хипотека или друго средство стварног обезбеђења.

Права из става 1. овог члана не могу бити пренета или додељена трећим лицима без изричите сагласности јавног партнера.

Лице из става 1. овог члана дужно је да у року од највише 30 дана од дана установљивања заложног права обавести министарство надлежно за послове финансија, односно орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежан за послове финансија, о свим заложним правима оствареним на основу захтева из става 1. овог члана.

Девизни третман ЈПП са или без елемента концесије

Члан 72.

Плаћање концесионе накнаде односно накнаде коју плаћа приватни партнер на основу јавног уговора врши се у динарима.

Изузетно од става 1. овог члана, на предлог јавног тела Влада може дати сагласност да се плаћања која су у вези са делатностима из јавног уговора могу вршити у страној валути као и да се средства на рачуну приватног партнера могу у сваком моменту конвертовати и чувати у страној валути.

Поступање са нађеним предметима

Члан 73.

Нађене предмете у земљишту који представљају историјске, културне или природне вредности, приватни партнер је дужан без накнаде да преда јавном партнеру.

Ако би даље извођење радова могло да угрози целину, односно вредност нађеног предмета, приватни партнер је дужан да обустави радове и о

томе обавести државни орган надлежан за послове заштите историјских, културних и природних вредности.

Јавним уговором се уређују међусобна права и обавезе приватног и јавног партнера у случају из става 2. овог члана.

Регистар јавних уговора

Члан 74.

Јавни уговори евидентирају се у Регистру јавних уговора (у даљем тексту: Регистар) који води министарство надлежно за послове финансија као јединствену електронску базу података на порталу јавних набавки - подпортал.

Јавно тело дужно је да достави министарству из става 1. овог члана закључен јавни уговор са свим прилозима, као и измене уговора и свих прилога ради уписа у Регистар

Министар надлежан за послове финансија прописује садржину и начин вођења Регистра, рокове у којима се достављају јавни уговори и прилози из става 2. овог члана, начин уписа и лица овлашћена за приступ Регистру, као и податке којима се може приступити, у складу са посебним прописима којима се уређује заштита података и пословна тајна.

Регистар је јаван.

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 75.

Поступци започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се у складу са прописима по којима су започети.

Члан 76.

Прописи из чл. 61. и 74. овог закона биће донети у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 77.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о концесијама („Службени гласник РС”, број 55/03).

Члан 78.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о јавно приватном партнерству и концесијама садржан је у члану 97. тачка 6. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 89/06), којим се утврђује да Република Србија између осталог, уређује и систем обављања појединих привредних и других делатности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Разлози због којих се предлаже доношење Закона о јавно приватном партнерству и концесијама огледају се у све већој потреби за изградњом нове јавне инфраструктуре, улагању у добра у општој употреби као и пружању услуга од општег интереса у Републици Србији, што је довело до пораста тражње за приватним изворима финансирања наведених пројеката. Осим тога, услед недостатка јавног финансирања и недовољних средстава државних органа да развијају и модернизују путну и комуналну инфраструктуру, неопходно је да се без одлагања унапреде правни и економски механизми како би се привукле приватне инвестиције.

Законом о концесијама који је усвојен 2003. године („Службени гласник РС”, бр. 55/03) (у даљем тексту: Закон) начињен је први корак ка успостављању основних принципа за давање концесија у готово свим секторима.

Циљеви који се желе постићи овим законом су:

- 1) подстицање примене јавно-приватног партнерства (у даљем тексту: ЈПП) у циљу изградње јавне инфраструктуре и пружања услуга у јавном интересу;
- 2) обезбеђивање квалитетних услуга од јавног значаја;
- 3) већа вредност за уложени (утрошени) новац кроз оптимизацију ефикасности, делотворности и економичности у погледу укупних трошкова везаних за власништво над јавном инфраструктуром и у пружања услуга од јавног значаја;
- 4) формирање ефикасног механизма који би дозволио свим нивоима власти да реализују пројекте кроз јавно-приватно партнерство са или без елемената концесије на основу јасних правила;
- 5) привлачење домаћих и страних инвеститора и банака за финансирање/суфинансирање и вођење пројеката од општег интереса (учешће приватног сектора);
- 6) обезбеђивање правног оквира за трансперентну и правичну тендерску процедуру са једнаким третманом свих понуђача у поступку тражења приватног партнера за такве пројекте;
- 7) усклађивање са прописима ЕУ, посебно у области јавних набавки;
- 8) усклађеност са међународним стандардима и најбољом међународном праксом, до мере која није у супротности са Правом Европске уније.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Јавно приватно партнерство, у смислу овог закона, је дугорочна сарадња између јавног и приватног партнера у циљу обезбеђивања финансирања, изградње, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктурних и других објеката и пружања услуга, који има следеће елементе:

1) приватни партнер од јавног партнера преузима: обавезу пројектовања, изградње, односно реконструкције јавне инфраструктуре, односно објекта од јавног значаја, са једном или више обавеза као што су: финансирање, управљање и одржавање, у циљу пружања услуга од јавног значаја крајњим корисницима из оквира надлежности јавног партнера, или у циљу обезбеђивања неопходних предуслова јавном партнеру за пружање услуга од јавног значаја из оквира његових надлежности, или пружање услуга од јавног значаја из оквира надлежности јавног партнера крајњим корисницима;

2) начин финансирања пројекта - делимично или потпуно од стране приватног сектора;

3) за преузете обавезе приватног партнера, јавни партнер може на приватног партнера пренети одређена стварна права, односно приватном партнеру доделити концесију, или му може плаћати накнаду у новцу;

4) сваки од партнера преузима одговорност за ризик којим може на бољи начин да управља, односно на који може да утиче, или се ризици деле у избалансираном односу, све у циљу оптималног управљања ризиком током трајања пројекта ЈПП, уз коришћење управљачких, техничких, финансијских и иновативних способности приватног партнера, као и унапређењем размене вештина и знања између јавног и приватног партнера;

5) ЈПП може бити организовано као институционално ЈПП или као уговорно ЈПП.

Приватном партнеру уз извршавање наведених обавеза, може бити дозвољено и обављање комерцијалне делатности у оквиру реализације пројекта ЈПП, само у случају да на други начин није могуће обезбедити потребан ниво исплативости реализације пројекта ЈПП и повраћај уложених средстава.

Концесија, у смислу овог закона јесте ЈПП у коме је јавним уговором уређено комерцијално коришћење природног богатства, односно добра у општој употреби која су у јавној својини или обављања делатности од општег интереса, које надлежно јавно тело уступа домаћем или страном лицу, на одређено време, под посебно прописаним условима, уз плаћање концесионе накнаде.

Концесија за радове, у смислу овог закона је правни однос уређен уговором чији је предмет извођење радова или пројектовање и извођење радова, а који се односе на једну или више делатности одређених законом којим се уређује поједина концесија, односно делатности наведених у Прилогу II. закона којим се уређују јавне набавке, ако се накнада за јавне радове састоји или од самог права на комерцијално коришћење радова или од тог права заједно са плаћањем.

Концесија за услуге, у смислу овог закона је правни однос уређен уговором, чији је предмет пружање једне или више услуга у општем интересу или одређених законом којим се уређује поједина концесија, односно услуга наведених у Прилогу I. закона којим се уређују јавне набавке, ако се накнада за

пружене услуге састоји или од самог права на комерцијално коришћење, односно пружање услуга или од тог права заједно са плаћањем.

У члану 1. дефинисан је предмет закона који садржи услове и начин израде, предлагања и одобравања пројеката јавно - приватног партнерства; одређивање субјеката надлежних, односно овлашћених за предлагање и реализацију пројеката јавно-приватног партнерства; права и обавезе јавних и приватних партнера; облик и садржина уговора о јавно-приватном партнерству са или без елемената концесије (у даљем тексту: јавни уговор) и правна заштита у поступцима доделе јавних уговора; услове и начин давања концесије, предмет концесије, субјекте надлежне, односно овлашћене за поступак давања концесије, престанак концесије; заштита права учесника у поступцима доделе јавних уговора; оснивање, положај и надлежност Комисије за јавно приватно партнерство; као и друга питања од значаја за јавно-приватно партнерство, са или без елемената концесије, односно за концесију.

У члану 2. и 3. дефинисано је да се одредбе овог закона примењују на сва улагања средстава у јавној својини у заједничко привредно друштво са приватним партнером, као и случајеви у којима се овај закон не примењује.

У члану 4. уређене су дефиниције и појмови коришћени у закону

У члану 5. и 6. утврђена су начела која се користе у примени овог закона, и то начела заштите јавног интереса, ефикасности, транспарентности, једнаког и правичног третмана, слободне тржишне утакмице, пропорционалности, заштите животне средине и аутономије воље уговорних страна, а поред наведених начела и она која се поштују у поступку давања концесије: начело слободе кретања робе, начело слободе пружања услуга, начело ефикасности, начело забране дискриминације и начело узајамног признавања.

У члану 7. дефинисан је појам ЈПП који подразумева дугорочну сарадњу између јавног и приватног партнера у циљу обезбеђивања финансирања, изградње, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктурних и других објеката и пружања услуга.

У члану 8. дефинисано је уговорно јавно приватно партнерство

У члану 9. дефинисано је институционално јавно-приватно партнерство, оснивање заједничког привредног друштва између јавног и приватног партнера, примена прописа на уговоре о оснивању, као и на располагање уделима, односно акцијама друштва за посебне намене.

У члану 10. и 11. појам концесије као комерцијално коришћење природног богатства, односно добра у општој употреби која су у јавној својини или обављања делатности од општег интереса, које надлежно јавно тело уступа домаћем или страном лицу, на одређено време, под посебно прописаним условима, уз плаћање концесионе накнаде. Такође, дефинисане су и концесије за радове и концесије за услуге, на које се примењује поступак прописан јавним набавкама, а дефинисан је и предмет концесије, као и то да се концесија може дати ради комерцијалног коришћења природног богатства, односно добра у општој употреби која су у јавној својини или обављања делатности од општег интереса, а нарочито у областима наведеним у овом члану.

У члану 12. дефинисан је јавни партнер, односно јавна тела и њихова овлашћења за реализацију ЈПП пројеката из своје надлежности.

У члану 13. дефинисано је ко може бити давалац концесије.

У члану 14. дефинисан је приватни партнер.

У члану 15. дефинисано је друштво за посебне намене, лице које га оснива и начин оснивања.

У члану 16. дефинисано је учешће конзорцијума у поступку доделе уговора, као и ограничења које јавно тело може успоставити ако за то постоје објективни разлози, а у погледу броја чланова, структуре, измена подизвођача и сл. као и њихове одговорности.

У члану 17. дефинисано је подуговарање и могућност тражења од приватног партнера да се у моменту подношења понуде изјасни о подизвођачима и трећим лицима које планира да ангажује ради реализације пројекта.

У члану 18. дефинисан је рок на који се закључује јавни уговор, као и на основу чега се такав рок утврђује и предлаже.

У члану 19. дефинисано је заинтересовано лице и поступање јавног тела са самоиницијативним предлозима.

У члану 20. дефинисан је поступак избора приватног партнера и то да је поступак избора приватног партнера или поступак јавне набавке одређен законом којим се уређују јавне набавке или поступак давања концесије одређен овим законом. Даље је дефинисано да се уговор о јавно-приватном партнерству закључује као уговор о јавној набавци или као уговор о концесији (јавни уговор). Ако реализација пројекта ЈПП подразумева давање концесије, односно пружање услуга са правом на експлоатацију конкретне услуге и правом на наплату, поступак избора приватног партнера спроводи се у складу са одредбама овог закона. Ако концесија која се додељује има претежно обележја концесије за јавне радове, односно концесије за јавне услуге без права на експлоатацију предметне услуге или секторске делатности, на поступак одабира концесионара/приватног партнера примењује се поступак јавне набавке одређен законом којим се уређују јавне набавке, у оквиру расположивих врста поступака. Ови чланом је такође дефинисано да када јавно тело ради реализације пројекта ЈПП ангажује саветнике, да се на њихов избор примењује закон којим се уређују јавне набавке.

У члану 21. дефинисано је одређивање критеријума и израчунавање вредности предмета ЈПП, као и да се приликом овог обрачуна узима у обзир процењени укупан износ, укључујући евентуалне опције и евентуално обнављање јавног уговора. Није дозвољено да се ниједан пројекат дели са циљем да се спречи примена одредаба овог закона.

У члану 22. дефинисана су правила за објављивање јавног позива, језик на којем се јавни позив објављује, као и место објављивања јавног позива.

У члану 23. дефинисани су рокови у поступку који се сматрају примеренима.

У члану 24. дефинисана је поверљивост и тајност података, као и да се на тајност документације у поступцима доделе јавних уговора примењује закон којим се уређују јавне набавке.

У члану 25. дефинисана је примена овог закона на све јавне уговоре који нису изузети и чија је процењена вредност без пореза на додату вредност (ПДВ) једнака или виша од доњих граничних вредности, одређених законом којим се уређује буџет Републике Србије.

У члану 26. дефинисан је начин предлагања пројекта без елемената концесије као и органи за одобравање којима се пројекти предлажу.

У члану 27. дефинисана је садржина предлога ЈПП пројекта, као и органи којима се, ради сагласности и давања мишљења, достављају предлози пројекта.

У члану 28. дефинисано је отпочињање поступка јавне набавке.

У члану 29. дефинисан је предлог за доношење концесионог акта, тела којима се предлог доставља, као и његова садржина.

У члану 30. дефинисан је стручни тим које образује јавно тело за спровођење поступка давања концесије и његови задаци.

У члану 31. дефинисано је шта се мора узети у обзир при изради студије о изводљивости давања одређеног предмета концесије.

У члану 32. дефинисана је анализа предложеног пројекта.

У члану 33. дефинисано је на који начин почиње поступак давања концесије и примену овог закона на одређене секторе.

У члану 34. дефинисана је садржина конкурсне документације, као и права учесника у поступку везана за конкурсну документацију, увид, откуп, доступност измена и сл.

У члану 35. дефинисана је садржина јавног позива за давање концесије.

У члану 36. дефинисан је начин достављања понуда.

У члану 37. дефинисан је рок за достављање понуда.

У члану 38. дефинисана је банкарска гаранција за озбиљност понуде, њена висина, враћање, продужење на захтев јавног тела и друга питања у вези са овом врстом гаранције.

У члану 39. дефинисано је да критеријум за избор најповољније понуде може бити економски најповољнија понуда, или највиша понуђена концесиона накнада, као и начин оцењивања и вредновања наведених критеријума.

У члану 40. дефинисано је доношење одлуке о одабиру најповољније понуде, период мировања и сл.

У члану 41. дефинисан је рок за доношење одлуке о избору најповољније понуде.

У члану 42. дефинисана је садржина одлуке о избору најповољније понуде.

У члану 43. дефинисана је концесиона накнада при чему је концесионар дужан да плаћа новчану накнаду за концесију у износу и на начин како је то уређено јавним уговором о концесији, осим ако плаћање накнаде за концесију није економски оправдано. Концесионом накнадом биће обухваћена и накнада за коришћење одређеног добра у општој употреби прописана законом којим се уређује коришћење предметног добра. Новчана накнада за концесију може бити уговорена као сталан једнак износ, односно као варијабилни износ, у зависности од специфичности поједине врсте концесије. Висина концесионе накнаде одређује се зависно од врсте делатности, року трајања концесије, пословном ризику и очекиваној добити, опремљености и површини добра у општој употреби, односно јавног добра. Јавним уговором о концесији може се одредити промена висине концесионе накнаде у одређеном временском периоду, за време трајања јавног уговора о концесији, што је неопходно назначити у конкурсној документацији. Концесиона накнада је приход буџета Републике Србије, односно буџета аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе

У члану 44. дефинисани су разлози за поништај поступка за давање концесије и то: 1) ако постану познате околности које би, да су биле познате пре покретања поступка давања концесије, довеле до необјављивања јавног позива или до садржински битно другачијег јавног позива, или 2) ако нема пристиглих понуда до истека рока за достављање понуда, или 3) ако након искључења понуда у поступку давања концесије не преостане ниједна прихватљива понуда, или 4) ако се на основу критеријума за избор најповољније понуде не може извршити избор, или 5) у осталим случајевима одређеним посебним прописима.

У члану 45. дефинисани су јавни уговори, у смислу овог закона, који обухватају више делатности, као и немогућност произвољног вршења избора делатности ради избегавања примене овог закона.

У члану 46. дефинисана је садржина јавног уговора.

У члану 47. дефинисано је да јавно тело, пре доношења одлуке о избору приватног партнера и закључења јавног уговора, има обавезу да органу за одобравање достави коначни нацрт јавног уговора укључујући прилоге који чине његов саставни део, ради давања сагласности, коју је наведени орган дужан, да на основу оцене о усаглашености нацрта уговора са овим законом и са конкурсном документацијом, дâ у року од 30 дана од дана његовог достављања.

У члану 48. дефинисано је потписивање јавног уговора, лица овлашћена за потписивање, форма, обавеза овере, преузимање јемстава и гаранција и чување средстава обезбеђења.

У члану 49. дефинисано је финансирање ЈПП пројеката и концесија од стране банака и других финансијских институција, закључење директног уговора и обавезе које из директног уговора проистичу по јавног партнера.

У члану 50. дефинисан је поступак и границе измена јавног уговора.

У члану 51. дефинисано је поверавање додатних послова концесионару код јавних уговора за концесије за радове.

У члану 52. дефинише се стабилизациона клаузула и поступање уговорних страна у случају штетне промене прописа.

У члану 53. дефинисани су начини престанка јавног уговора.

У члану 54. дефинисан је превремени раскид јавног уговора због пропуста приватног партнера, разлози, начин и последице раскида.

У члану 55. дефинисан је превремени раскид јавног уговора због пропуста јавног партнера, разлози и последице раскида.

У члану 56. дефинисан је престанак друштва за посебне намене и то да се у случају престанка ДПН, објекти, уређаји, постројења и друга средства из оквира предмета ЈПП предају јавном партнеру. Концесиони однос може престати откупом концесије под условима предвиђеним јавним уговором о концесији, а изузетно, ако то налаже општи интерес, откуп концесије може се вршити под условима и на начин утврђен прописима о експропријацији у ком случају ће концесионару бити исплаћена пуна накнада према тржишној вредности. Концесиони однос може престати одузимањем концесије актом који доноси концедент, у случају да концесионар не обавља концесиону делатност дуже од годину дана, не извршава уговором преузете обавезе, из разлога јавне безбедности, као и у случају да се обављањем концесионе делатности угрожава животна средина и здравље људи, а мере предвиђене посебним

прописима нису довољне да се то спречи, на начин и под условима утврђеним јавним уговором.

У члану 57. дефинисано је да по престанку концесионог односа, објекти, уређаји, постројења и друга средства из оквира предмета концесије постају својина Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе. Концесионар предаје објекат, уређаје и постројења, као и све друге објекте који су предмет концесије, а који су у својини Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, без терета и у стању које обезбеђује њихово несметано коришћење и функционисање.

У члану 58. и 59. дефинисано је да се правна заштита у поступку доделе јавног уговора обезбеђује у складу са законом којим се уређују јавне набавке и да свако лице који је заинтересован за учешће или који учествује у поступку доделе јавног уговора на основу овог закона може Републичкој комисији поднети захтев за заштиту права против одлука јавног тела које спроводи поступак које се могу одвојено побијати, а које су према мишљењу тог лица донете незаконито.

У члану 60. дефинисан је начин решавања спорова између јавног и приватног партнера путем арбитраже или пред редовним судовима у Републици Србији.

У члану 61. дефинисан је начин вршења надзора над реализацијом уговора, при чему је предвиђено доношење посебног акта којим ће се уредити поступак и начин вршења надзора.

У члану 62. дефинисана је надлежност министарства надлежног за послове финансија, односно органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежног за послове финансија да покрене поступак надзора самостално у складу са својим законским овлашћењима, као и обавеза јавних и приватних партнера да учествују у наведеним радњама и поступцима.

У члану 63. дефинисана је обавеза јавног партнера да континуирано надзире и прати реализацију јавног уговора, да прикупља периодичне извештаје приватног партнера, води посебну документацију која се односи на пословање приватног партнера, да чува и архивира документацију везану за јавни уговор.

У члану 64. дефинисано је да јавни партнер има обавезу да обавести све надлежне органе и да покрене одговарајуће поступке у вези са уоченим пропустима приватног партнера и недостацима у његовом раду.

У члану 65. дефинисано је образовање Комисије за јавно приватно партнерство (у даљем тексту: Комисија) од стране Владе на предлог: кабинета председника Владе, министарства надлежног за послове економије и регионалног развоја, министарства надлежног за послове финансија; министарства надлежног за послове инфраструктуре, министарства надлежног за послове рударства и заштите животне средине, аутономне покрајине и града Београда.

У члану 66. дефинисана су средства и услови за рад Комисије.

У члану 67. дефинисано је именовање и престанак мандата члана Комисије.

У члану 68. дефинисана је надлежност Комисије, и то да: 1) помаже у припреми предлога за ЈПП како би се олакшао развој јавно-приватних партнерстава и јавних уговора; 2) информисе и консултује о питањима јавно-приватних партнерстава и концесија; 3) даје мишљење у поступку одобравања

предлога ЈПП пројекта без елемената концесије и у поступку предлагања концесионог акта надлежним органима за одобравање; 4) идентификује и олакшава реализација најбољих страних искустава за Републику Србију у погледу јавно-приватних партнерстава и концесија; 5) израђује методолошке материјале у области јавно-приватног партнерства и концесија; 6) сарађује са другим институцијама државне управе и невладиним организацијама у области јавно-приватних партнерстава и концесија; 7) на захтев јавног тела, односно даваоца концесије даје препоруке о пројектима; 8) подноси Влади годишњи извештај о реализованим пројектима у складу са овим законом у Републици Србији; 9) сарађује са органима Републике Србије надлежним за послове буџетске инспекције, Државном ревизорском институцијом, службом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе надлежном за послове буџетске инспекције и другим домаћим и међународним органима, организацијама и институцијама у обављању послова из своје надлежности; 10) објављује на својој интернет презентацији, годишњи извештај по усвајању од стране Владе, као и друге податке и информације за које оцени да су од значаја за примену овог закона; 11) врши и друге послове у складу са овим законом.

У члану 69. дефинисано је да стручне, административне и техничке послове за Комисију обавља министарство надлежно за послове економије.

У члану 70. дефинисано је власништво над непокретностима и експропријација.

У члану 71. дефинисано је založno право на предмету јавног уговора, уделима у заједничком привредном друштву и сл., његова непреносивост као и обавеза обавештавања надлежних органа о свим успостављеним залагама.

У члану 72. дефинисан је девизни третман ЈПП са и без елемената концесије.

У члану 73. дефинисано је поступање са нађеним предметима која имају културну, историјску и другу вредност.

У члану 74. дефинисано је оснивање Регистра јавних уговора и дато овлашћење за доношење правилника којим се одређује садржина Регистра, начин уписа и лица овлашћења за приступ Регистру.

У члану 75. дефинисано је да се поступци започети до дана ступања на снагу овог закона завршавају у складу са прописима који су били на снази када су ти поступци започети.

У члану 76. дефинисан је рок за доношење подзаконских аката.

У члану 77. дефинисан је престанак важења Закона о концесијама („Службени гласник Републике Србије”, бр. 55/2003).

У члану 78. уређено је ступање на снагу закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства из буџета.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Пре израде новог Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама детаљно су анализирани ефекти важећег Закона о концесијама као и ефекти и проблеми који су се појављивали у пракси од почетка примене наведеног закона. У изради текста закона коришћена су и анализирана упоредно правна

решења и искуства земаља у региону и друга међународна искуства као и искуства стручњака у области коју регулише Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама (представника релевантних министарстава, адвоката, привредника...) који су у претходних девет година примењивали Закон о концесијама.

Да би се решили постојећи проблеми, Министарство економије и регионалног развоја се обратило Европској банци за обнову и развој (EBRD) са захтевом за техничку помоћ у изради модерног законодавног оквира за концесије и јавно-приватно партнерство (ЈПП) у Републици Србији. Министарство је консултовало и Европску комисију (ЕС) приликом припреме предметног Предлога закона.

Радна група је започела свој рад анализом постојећег система и уговора закључених на основу Закона о концесијама. Нека од решења резултат су даљих интензивних консултација и фокус група, а поједина представљају резултат јавне расправе.

У првом делу извештаја о спроведеној анализи разматрамо контекст анализе.

Аспект потребе инструмената предвиђених Предлогом закона

Пораст захтева за новом јавном инфраструктуром у Републици Србији допринео је разматрању могућности приватног финансирања пројеката јавне инфраструктуре. Осим тога, недостатак јавног финансирања и недовољна средства државних органа да развијају и модернизују путну и комуналну инфраструктуру као што су водоводна мрежа и управљање отпадним водама, системи даљинског грејања и снабдевања електричном енергијом, довео је до потребе да се без одлагања успоставе неопходни правни и економски механизми како би се привукле приватне инвестиције.

Законом о концесијама који је усвојен 2003. године („Службени гласник Републике Србије”, број 55/2003) (у даљем тексту: Закон) начињен је први корак ка успостављању основних принципа за уговоре о концесији. Закон је, међутим, имао своје слабости, пошто није могао да реши, како проблеме који су се јавили у спровођењу концесионих пројеката тако ни да пружи сигурност приватном капиталу да ће успети да поврати своје инвестиције. Слабости закона који уређује концесије, у комбинацији са недостатком пратећих прописа и институционалних капацитета, довели су до раскида четири од пет уговора о концесији који су закључени након што је закон кренуо са својом применом, док одређени број потенцијалних концесионих пројеката није уопште реализован.

1. Одређивање проблема које закон треба да реши

ЈАСНО ДЕФИНИСАНА ПРАВИЛА

Нови закон би требало да обезбеди јасно дефинисање обима/граница његове примене, дефинисање концесије и јавно-приватног партнерства, надлежне државне органе као стране уговорнице, поступак доделе уговора и др. Нове дефиниције концесије и јавно-приватног партнерства, као и поједностављивање поступка предлагања и одобравања појединачних пројеката, што би све имало за последицу достизање вишег степена правне сигурности.

ЈАСНО ДЕФИНИСАН ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ ЗАКОНИМА

Другим законима, у смислу ове анализе сматрају се:

- Закон о јавним набавкама

- Закон о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса
- Закон о комуналним делатностима
- Закон о енергетици
- Закон о рударству
- Други закони који уређују делатности од општег интереса (на пример: Закон о играма на срећу, Закон о управљању отпадом, Закон о јавним путевима и др.)

Проблем за правну праксу је то што тренутно постоје поједини важећи закони који омогућавају доделу уговора за исту делатност, па није до краја јасно који поступак треба спровести (нпр. Закон о концесијама и Закон о комуналним делатностима). То доводи до конфузије државних органа у погледу одабира важећег закона који треба применити, при чему се ствара могућност да државни орган опортуно и дискреционо одлучи да примени процедуру која му је једноставнија, притом неводећи рачуна да ли је испоштовано начело транспарентности и компетитивности поступка који се спроводи ради одабира приватног партнера.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Циљеви законодавне активности на изради савременог правног оквира о концесијама/јавно-приватном партнерству су:

- Подстицање примене ЈПП-а у циљу изградње јавне инфраструктуре и пружања услуга у јавном интересу;
- Обезбеђивање квалитетних услуга од јавног значаја;
- Већа вредност за уложени (утрошени) новац кроз оптимизацију ефикасности, делотворности и економичности у погледу укупних трошкова везаних за власништво над јавном инфраструктуром и у пружања услуга од јавног значаја;
- Формирање ефикасног механизма који би дозволио државним и локалним органима да реализују пројекте кроз јавно-приватно партнерство на основу јасних правила;
- Привлачење домаћих и страних инвеститора и банака за финансирање/суфинансирање и вођење пројеката од општег интереса (учешће приватног сектора);
- Обезбеђивање правног оквира за трансперентну и правичну тендерску процедуру са једнаким третманом свих понуђача у поступку тражења приватног партнера за такве пројекте;
- Усклађеност са прописима ЕУ, посебно у области јавних набавки;
- Усклађеност са међународним стандардима и најбољом међународном праксом, до мере која није у супротности са Правом Европске уније.

Остварењем ових циљева створиће се правни оквир који подстиче уређену и контролисану слободу уговарања између јавних и приватних партнера ради реализације пројеката ЈПП са или без елемената концесије.

3. Друге могућности за решавање проблема

У току анализе разматрано је неколико релевантних могућности:

- 1) status quo - немењање важећег Закона о концесијама, и
- 2) доношење Закона о изменама и допунама Закона о концесијама којим би се извршила корекција дела уочених проблема,
- 3) доношење два закона: Закона о јавно приватном партнерству и Закона о концесијама
- 4) доношење новог Закона који би уредио и област јавно-приватног партнерства у ширем смислу и концесија.

Током анализе појединачних решења у Предлогу закона, разматрана су у два корака:

- у првом разматрана је потребе за изменама одредби важећег закона,
- у другом, ако су измене биле неопходне, разматране су релевантне опције и утврђивала се најпожељнија са аспекта утврђених критеријума.

Разлог зашто се нисмо определили за измене и допуне постојећег закона јесте да би било веома отежано праћење таквог закона, а област јавно-приватног партнерства и даље би остала нерегулисана.

4. Зашто је доношење закона најбоље за решавање проблема

Доношењем Закона о јавно приватном партнерству и концесијама били би решени проблема који су се појавили у пракси, применом Закона о концесијама и другим законима. Такође се указала потреба за променом постојећег система, као и потреба за регулисањем питања која представљају правну празнину. Поред наведеног, потреба за усаглашавањем са законодавством Европске Уније, измењеним после ступања на снагу Закона о концесијама, учиниле су да свеобухватно уређење области које су предмет Предлога закона постане неопходно.

5. На кога ће и како утицати предложена решења

По својој природи одредбе закона о јавно приватном партнерству и концесијама имају ефекат на сва домаћа и страна привредна друштва као и предузетнике, односно на органе јавне власти, као и на банке и друге финансијске институције. Предложена решења ће имати непосредан ефекат на:

- *Привредна друштва*
- *Предузетнике*
- *Државне органе Републике Србије, органе аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе.*
- *низ других заинтересованих лица*
- **Трошкови које ће примена закона изазвати код грађана и привреде, посебно малих и средњих предузећа.**

Примена закона смањиће трансакционе трошкове, имајући у виду да је уведен принцип ефикасности код реализације пројеката јавноприватног партнерства и принцип веће добијене вредности за уложени новац, што значи да ће буџетска средства бити коришћена на ефикаснији начин, а да ће услуге које се пружају грађанима бити квалитетније.

6. Да ли позитивни ефекти оправдавају трошкове

С обзиром на изузетну комплексност Закона, у овом сегменту биће предочене неке од основних користи предложеног начина регулисања ове области.

Сваки предлог пројекта ЈПП са или без елемената концесије мора да садржи:

1) пословни план, укључујући услове ЈПП, процену трошкова и анализу добијене вредности у односу на уложена средства (value-for-money), спецификације о финансијској прихватљивости ЈПП за јавно тело, спецификације у погледу финансирања пројекта (из буџета, финансирање од стране међународних финансијских институција, приватно финансирање и цена финансирања) и расположивост средстава, планирану расподелу ризика;

2) анализу економске ефикасности предложеног пројекта;

3) врсте и износе средстава обезбеђења које треба да обезбеди јавни партнер;

4) студију оправданости давања концесије и анализу зашто је предложени начин реализације погоднији по јавни сектор од класичног буџетског финансирања пројекта.

7. Да ли акт стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију

Очекује се велики број домаћих и страних привредних субјеката који ће бити формиран ради реализације пројекта ЈПП са или без елемената концесије, посебно имајући у виду да закон предвиђа обавезу оснивања друштва за посебне намене ради реализације сваког пројекта, и то као друштва капитала, имајући у виду да је јавном партнеру неопходно да има потпуно одговорног приватног партнера регистрованог у складу са прописима Републике Србије, са искључивом обавезом реализације ЈПП пројекта.

8. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове

Министарство економије и регионалног развоја је доставило Нацрт закона ради стручних консултација Граду Београду, Привредној комори Србије, Привредној комори Београда, Сталној конференцији градова и општина, НАЛЕД-у, Америчкој привредној комори, Удружењу страних инвеститора, Европској банци за обнову и развој-канцеларији у Београду, УСАИД-у, Делегацији Европске комисије у Београду ради давања коментара, сугестија и примедба у периоду од 18. јула 2011. године до 22. августа 2011. године.

Велики број учесника у стручним консултацијама доставио је своје примедбе, предлоге и сугестије. Радна група размотрила је све пристигле коментаре на текст Нацрта Закона о јавно приватном партнерству и концесијама, сагледала могућност њиховог интегрисања у циљу побољшања Нацрта закона и велики део предлога уградила у текст Предлога закона, чиме су предвиђена законска решења знатно унапређена.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Како би се у што краћем року извршило усаглашавање прописа из области јавних набавки и концесија у циљу будућих преговора са Европском унијом у оквиру Поглавља 5, а све у циљу омогућавања финансирања и спровођење пројекта јавно приватног партнерства са или без елемената концесије на транспарентан и ефикасан начин, супституције класичног буџетског финансирања инфраструктурних пројеката, где год је то могуће, пројектним финансирањем по принципу јавно приватног партнерства и како би без одлагања отпочеле припремне радње свих државних органа за спровођење овог закона, обезбеђивањем средстава за реализацију пројекта буџетом за наредну годину, неопходно је да се овај закон донесе по хитном поступку, а у

складу са Пословником Народне скупштине („Службени гласник РС”, бр. 52/10 и 13/11), како би се спречило наступање штетних последица по буџетска средства и привреду због недовољно уређеног начина располагања природним богатствима и добрима у општој употреби.